

30151

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3.

చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ మార్చి నెల 5 వ తేది బుధవారము

నంపుటము. ౫

కాళియ క్రి నా మ స ం ప త్తి ర ఫా ల్గు ణ మా స

అ మృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమౌషధము

వెల న్వల్పము
తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లే కుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
చేయబడును.
సువాసన గలది.

గుణ మధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒకసారి పరీక్షించి
చూడుడు.
చక్కని డబ్బితో
వెల రా అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొరుకును.

అ మృతాంజనము డి పో,

6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ప్రేరి రోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి

మీ కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని వస్తువులు గురించియు,
ఉక్కు, ఇనుపవాసనములు, వంపులు వంపులుగ పంచబడిన రేకులు కోణములుగా
నున్నట్టి ఇనుపకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని
విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతిసందర్భముల నలహా
నాలోచించవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటకాను కోరి
వంతనే వానిని ప్రకారములో సరఫరాచేయుటకాను గొప్ప పను మ్రోగినవారు.

వీలానము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

సోత్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్, లెవాలపెట్టె నెం 50 కే టు,

389

మదరాసు

(ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ గా నోర్మలవ్వబడు ఈ వ్యక్తికే నేరు మాడ సుదహరింప గోరుచున్నాము.)

ప్రజాభిప్రాయములు

ప్రథమ నెల్లూరుజిల్లా కో ఆపరేటివ్ కాక్ ఫరెన్సు ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు:

అయ్యా, ప్రథమ నెల్లూరుజిల్లా కో ఆపరేటివ్ కాక్ ఫరెన్సు నెల్లూరు పురమందిరమున ఈ మార్చి 22, 28 తేదీలలో దివాక్ బహదుర్ ఆరబిర్ మోచర్ల రామచంద్ర రావుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద జరుగునయ్యెను. చుగ్గఱ్యంతులు గారు సన్మానసంఘాధ్యక్షుడుగా నెక్కుకొనబడిరి. ఈ కాక్ ఫరెన్సు ఈ జిల్లాలోనుండు ప్రతి కో ఆపరేటివ్ సంఘమును ఒక ప్రతినిధిని పంపవలయును. ప్రతింధులకు మాత్రము భోజనవసతులు ఉచితముగా ఏర్పాటుచేయవలెను. ప్రతినిధులుగాని ప్రేక్షకులుగాని చందా యివ్వవక్కరలేదు. కె. వి. రాఘవాచార్యులు. కార్యదర్శి.

III బాలభట్ల శిక్ష.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు:

అయ్యా! బెజవాడతాలూకా నెల్లూరుపాలెమునందు బాలభట్లపాపాధ్యాయులను తియ్యారచేయుటకై, మహారాజుగారి బండి వేంకటకృష్ణయ్య చౌదరి గారి ఆదరణక్రింద శిక్షాస్థానమున ఏర్పరచెదమని ఇదివరకే ప్రాసీయించితి: గదా. ఆశిక్షను ఇదివరలో వ్రాసినట్లు ఈనెల 22-వ తేదీన గాక 15-వ తేదీనే ప్రారంభించుటకు నిశ్చయించితిమి. కావున శిక్షకు పొందగోరువారందఱు ఈ నెల 15-వ తేదీకే రావలసియున్నది. ఈనెల 14-వ తేది మధ్యాహ్నము 1 గంటకు బెజవాడ రామ మోహన భర్తగారింట్లనుండి దగ్గరనుండి నెల్లూరుపాలెమునకు బయలుదేరి పోయెదము.

నెల్లూరుపాలెమునకు కృష్ణా, గుంటూరు-ఈ రెండు జిల్లాలనుండియు శిక్షకు పొందగోరువారందఱు రావలయును. పల్లెటూళ్లయందు వ్యవసాయ తనణము ఆరవ్వుమైన పిచ్చుల ముగాని గ్రామములందు ముఖ్యముగా ఈ శిక్షాస్థానమును ఉంచుటకు ఏకమతములు వీలులేని ఎందుచేతననగా, కవారు నేర్పుటకు, వాదనావిమర్శనలు ఇంకను కలుగింపవలగునట్టియు అటులు అటుటకును తగినంత విశాలప్రదేశము అందుట ఈ శిక్షకు అత్యంతావశ్యకము. కావున ఈ సమయము తప్పక ముందు ఈరెండుజిల్లాలయందు శిక్షాస్థానములను పెట్టవలెదల, వానిని పట్టణవాసములయందే ఉంచుట సంభవము కాకలదు. పట్టణవాసములయందును విశేషవ్యయప్రయాసలతో గావలసినవచ్చును. ఈ కారణములన్నిటిచేతను, బండి వేంకటకృష్ణయ్య చౌదరి గారి ఆదరణము వలన మనకు సంభవించిన ఈ యకకాలమున పోగొట్టుకొనక ముఖ్యముగా పల్లెటూళ్లవారందఱు వినియోగించుకొనెదమని ప్రార్థన. రాదలచువాడు ముందుగా ఉత్తరమువ్రాసెదమని ప్రార్థన. బెజవాడ. అయ్యునికి వేంకటరమణయ్య.

IV

గుంటూరు మండలసభలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు:

అయ్యా, 28-వ గుంటూరుమండలసభ పల్నాడు తాలూకాకు గడచిన సత్తెనపల్లిసభలో వాహ్యము జరిగిన సంగతి అందరికీ తెలిసినదియగుచు. గుంటూరుజిల్లా పంపు కార్యదర్శిగారును మ. రా. శ్రీ. కె. లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారి ప్రోత్సాహముచేత పల్నాడు తాలూకా మాచెర్ల గ్రామములో మండలసభను జరుపుటకు తోడ్ గ్రామవాస్తవ్యులను తాలూకా ప్రముఖులను నిశ్చయపరచియును ఈ సలహాయము ఏప్రియల్ 18, 19, 20, 21 తేదీలయందు సభజరుపబడెననియు, ఆహ్వాన సభకును సామీపబడియును కర్ణాటక నా తెలియదనినది. సంఘమువారి యధికారక్రమము వారాధ్యక్షులయందు కనబడలేదు. మాచర్ల ఆహ్వానసంఘమువారు త్వరలో ఆ విషయముల ప్రచురింప ప్రార్థితులు.

మండలసభకు ఆధ్యక్షునిర్ణయవిషయములో మనము ఆలోచింపవలసి యున్నది. ముద్దము ముగిసినను హిందూజాతి వారాధ్యక్షుని బహుచీకటగా మున్నది. ఒకముఖ సామ్రాజ్యకావనసభయందు రాలిట్ బిల్లుల గండగోళము జతమునకును భీతిల్ల జేయుచుండ మన స్థానికసభయందు, ఇదిగోమక గ్రామోద్యోగుల విషయమై గవర్న మెంటువారు ప్రతేకపెట్ట బోవు బిల్లులు ఇంకొకముఖ జనుల మనఃబల చీకటజేయుచున్నవి. ఇట్టి సందర్భమున జేయుయొక్క అసమ్యక్తిని గవర్న మెంటువారికి సుగమముగోచనముగోచునగ తెలియజేయవలసి యున్నది. ఇట్టి సందర్భములో రాజకీయవాదన నడుపుటకు తగిన ఆధ్యక్షుడు కావలయును. ఆంధ్రోళనకరయగు విషయములందు సమగ్రవిజ్ఞానము పొంది జేకసంరక్షణ నిమిత్తము మన ఆసమ్యక్తిని నివృత్తిపొరబుద్ధితో ధైర్యముగను సక్రమముగను నిశ్చయముగను ప్రజలకరపున తెలియజెప్ప ఆధ్యక్షుడు ఎక్కువగా బడవలసి యున్నది. మామూలవారమునబట్టి జిల్లాలో ప్రముఖుల విచారించుటకునకర్తవ్యము. మనజిల్లాలో తెనాలి కాపురములు చెమిటింటి ముఖముకాన్త్రీ గాయను, బాపట్ల తాలూకా మాస్తవ్యులు పోరకుడి వేంకటాద్రి పంతులు గాయను, సంగమోజు ప్రియమ గాయను భీమరాజు లక్ష్మీనారాయణ పంతులు గాయను, కారంచేడు కావరమ్మలు యార్లగడ్డ రంగనాయకులు నాయుడుగారు, బాగల్గూడి టప్పస్వామయ్యగారు, గుంటూరు కాపురములు కేసగపల్లి రామస్వామిగుప్తగారు, సర్పానాపురేబిడెడుగార్లగు తాడేపల్లి ఆంజనేయకాన్త్రీ గారు, రాళ్లబండి కృష్ణమూర్తిపంతులుగారు మొదలగు వీరుముఖము గలరు.

జోజులు నైవారి యొక్కతామొక్కరిల నాలోచించి ఇప్పటి విషయమయమున రాజకీయసభను ఏమి అవంతరములు లేక నడిపి జనుల ఆశయముల తెలియబ్బి దోమక్కిన్ క త్రివలె జనులనుముల కలవరయయన్న తెలివిన బిల్లుల విషయమై అసమ్యక్తిని నిరాపూరుముగా పాలకులకు తెలియజెప్పి జేకాన్త్రీయము మాన్యుట వారినే మహాసభకు ఆధ్యక్షునిగా నెక్కుకొనుట జనుల కర్తవ్యము. మండలసభ త్వరలో గావచ్చుది. వెంటనే తాలూకాలవారియొక్క యభిప్రాయములు తెలియబ్బుటవలసినది. ఈ సందర్భమున ఒక విషయము తెప్పరికియున్నది. గుంటూరుజిల్లా హిందూ సంస్కరణసభ కూడ జరుగవలసి యున్నది. కొంతకాలం ప్రముఖులు సుమారణసభలు అవసరములేదని వాదించినను ఆలాటిసభలు సంస్కరణసభలభావముల జనుల మనఃబల పెదజల్లుట కర్తవ్యము. కమిష ఆ సభకు మాచర్లలో జరుపుటకు వారిని కోరుచున్నాము. దాని ఆధ్యక్షుని ఎన్నికల విషయమై ముందు తెలియజేసెదను. గుంటూరు. యస్. రావు.

మదరాసు తిందునదరకమరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండు కంపెనీలో ఇంకొక్కోకము చేయబడినది.)

నోటీసు 1497

సాల్వకొటార్సునుండి రవాణాచేయబడు చిల్లర సామాను:— ఈక్రింద జూపబడిన ప్రకారము ఒక వారములో కొన్ని రోజులవరకు ఇకముందు చిన్న చిన్న సామానులు సాల్వకొటార్సునుండి రవాణా చేయబడును.

సాతు వెస్టు లైన్.

జోలూరుపేట బెంగుళూరుసిటీ మధ్యనున్న స్టేషనులకు బెంగుళూరుసిటీ స్టేషనునుండి బోవు వానికిని, కే. జి. ఎఫ్. రైల్వేస్టేషనులకును సోమ, మంగళ, బుధవారములనాడు సామాను రవాణా చేయబడును. మదరాసు, జోలూరుపేట స్టేషనులకు శుక్రవారము, శనివారములనాడు వంధ బడును.

వార్డు వెస్టు లైను.

అర్కోణము, కడప మధ్యనున్న స్టేషనులకు సోమ, మంగళవారములనాడు రవాణా చేయబడును. కడప, గుంటకల్ స్టేషనులకు బుధ, గురువారములనాడును, గుంటకల్, రైచూరు స్టేషనులకు శనివారములనాడును రవాణా చేయబడును.

సోత్ ఇండియన్ రైల్వే.

జోలూరుపేట, మెట్టుపాలి మును మధ్యస్టేషనులకు సోమ, మంగళవారములనాడును, నీలగిరి రైల్వేస్టేషనులకు గురువారమునాడును, పోవనూరునుండి ముగళూరువరకు గల స్టేషనులకు, కొచ్చిన్ స్టేటు రైల్వేస్టేషనులకుకూడ శుక్ర, శనివారములనాడు రవాణా చేయబడును.

వార్డు ఈస్టు లైను.

ఈలైనుమీది స్టేషనులకును, ఈలైను గుండా పోవు స్టేషనులకును ప్రతిదినము చిన్న సామానులు రవాణా చేయబడును.

ఇదివరకే ముందుగ అంగీకరించబడిన సామానులు చాలావరకు నిలవయుండుటచే దానిసంతను వంపివేయవలసి యున్నది. కాబట్టి యికముందు వచ్చు సరకులు కొంతవరకే అంగీకరించబడును. తామంపబోవు సరకుల తాలూకు, ఫర్వార్డింగు నోటులను సాల్వకొటార్సు ఏజెంటుగారి కింపిన వారు సరకులు ఎక్కుడు అంగీకరించబడునో తెలియజేసెదను.

ఈ య వి త్వరలో వారికి తపాల్ ద్వారా తెలియపరుపబడును.

ఆయుర్వేదకళాశాల భవనము, మదరాసు.

ఆంధ్రవత్తిక

1919-వ సం॥ మార్చి నెల 5-వ తేది

బుధవారము.

కార్యోరేషను సభ :

మ్యునిసిపలు బిల్లు

మ్యునిసిపలు బిల్లును గూర్చి విచారించుటకు నిన్నటిదివాడ ప్రత్యేక కార్యోరేషను సభ జరిగెను. మునిసిపలు బిల్లు సంతృప్తికరము గాదని, మద్రాసు పౌరు లెల్ల రంగీకరించెదరు. ఈ విషయమై, భేదాభిప్రాయములు లేననుట నిశ్చయము. స్వరాజ్యసమస్య గాని, బ్రాహ్మణేతర సమస్యగాని ఈ విషయమై విభేదములకు చోటియకుండుట, సంతోషప్రద మగుచున్నది. బిల్లును విమర్శించుటలో నాయకువర్గమువారే, అధికోత్సాహము జూపుట గమనింపబడియున్నది. నిన్నటి కార్యోరేషను సభలో, మ్యునిసిపలు బిల్లు స్థానిక స్వపరిపాలనాభివృద్ధికి ఖంకరమగుననియు, ప్రభుత్వము వారు దీని నుపసంహరించికొనుట భావ్యమనియు, దివాను బహదూరు త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. తత్సందర్భమున, శ్రేష్ఠిగారు, మ్యునిసిపలు బిల్లుయొక్క సాధక బాధకములను బాగుగ వివరించిరి. వారి యుపన్యాసమును వేరొకచో బ్రచురించుచున్నారము. వీరు కిరి సంవత్సరముల క్రిందట, మ్యునిసిపలు సభ్యులుగ బ్రవేశించిరి. అప్పటినుండియు మూడుమ్యునిసిపలు బిల్లులు ప్రవేశ పెట్టబడినవి. 1884-వ సంవత్సరము నం దొక మ్యునిసిపలు బిల్లును, 1904-వ సంవత్సరము నం దొక బిల్లును శాసనసభము దాల్చెను. ఈ రెంటియందును ప్రజాప్రతినిధుల స్థానము బాగుపడలేదు. స్వపరిపాలనము ప్రవేశ పెట్టబడునని ప్రజలు గొప్పదాశతో నున్న నీ సమయమునం దయినను, విశేషమగు మార్పుద్దియు గలుగలేదు.

స్థానిక స్వపరిపాలనాభివృద్ధికి రెండే మార్గములు గలవు. ప్రజలకు సంపూర్ణ బాధ్యత నిచ్చుట మొదటిమార్గము. ప్రజలట్టి బాధ్యతలను తీర్చగ నిర్వహించుటకు తగిన ధనమును చేకూర్చుట రెండవమార్గము. ఈ రెండు మార్గములను క్రొత్త బిల్లులో, సరిపెట్టబడినవి. ఇంతవరకును, కార్యోరేషనుసభకు ప్రభుత్వమువారి దృష్టుని నియమించుచుండె. అధ్యక్షులు తమ చర్యలకు ప్రభుత్వమునకు మాత్రమే బాధ్యులై కార్యోరేషనుకు లోబడకుండ నుండిరి. క్రొత్తబిల్లు ప్రకారము, అధ్యక్షులు మ్యునిసిపలు సభ్యులచే నన్నికొనబడుదురు. కాని, వీరి యధికారము నామమాత్రానశిష్టమగుచుపడినది. అధ్యక్ష స్థానము నందు, ప్రభుత్వమువారు కమీషనును నొకరిని నియమింతురు. వారే సాధికారమును నిర్వహింతురు. ఇంతవరకును అధ్యక్షునికి లేని విశేషాధికారములు, కమీషనునకు కొనగబడును. తన జవాబుదారీమీద, అధ్యక్షుని కిప్పుడు 2000 రూప్యములకున్న నెక్కుడు మొత్తమునకు కంట్రాక్టుల గావించుట కధికారము లేదు. క్రొత్తబిల్లు ప్రకారము, అధ్యక్షుడు పదివేల రూప్యములవరకును కంట్రాక్టుల కొడబడవచ్చును. మ్యునిసిపలు బిల్లున, పరిశీలించుచో, ప్రభుత్వ నియమితుడగు కమీషనురు హస్తమునం దధికారము లన్నియు గుమిగూడు ననియు, ప్రజాప్రతినిధులు స్వపరిపాలనా బాధ్యతను వహించుటకు తగిన యవ

కాశములు ప్రసాదించబడలేదనియు స్పష్టమగును. మాంటాగు నివేదికయందు “స్థానిక సభలలో సంపూర్ణ మగు ప్రజాధికారము ప్రబలవలయుననియు, అన్యుల జోక్యము తగ్గి సభాస్వాతంత్ర్య మతిశయింప వలయుననియు,” వివరింప బడియుండెను. క్రొత్తబిల్లు మాంటాగుగారి సూచనలకు విరుద్ధముగ నున్నదనుటకు సందియములేదు.

కార్యోరేషనుసభ నిర్వహించవలసిన విధులు నానాటికి పెరిగిపోవుచున్నవి. జనసంఖ్యవృద్ధి యగుటయు, వారి సాఖ్యములకు చేకూర్చవలసిన సౌకర్యములు వ్యయప్రయాస సాధ్యము లగుటయు, ఎల్లరకు దెలిసిన విషయమే. మునిసిపలు వ్యయమునకు దగిన ఆదాయము చేకూరకుండుటచే, మ్యునిసిపలు సభవారు పట్టణాభివృద్ధికి తగిన ధనమును వెచ్చింపజూచున్నారు. క్రొత్త బిల్లునందు, కార్యోరేషను రాబడిని వృద్ధిజేయుట కేర్పాటులు గావించ బడ లేదు. మీదు మిక్కిలి కొన్ని విషయములలో ఆర్థికస్థితియింకను సూక్తుచిత పడుచుపడినది. ఈవిషయమును తేటపరచుటకు, త్యాగరాయ శ్రేష్ఠి గారు నిదర్శనముల జూపిరి 1918-19 సంవత్సరపు రాబడి, 32,55,970 రూప్యము లగును. వ్యయము 36,10,650 రూప్యము లగును. అందుచే కార్యోరేషను సభవారు 3,54,690 రూప్యముల నష్టమును భరింపవలసియుండును. ప్రభుత్వమువారు పరిశుద్ధ్యశాఖ కిచ్చిన లక్ష రూప్యముల గ్రాంటు నుండియు, గత వత్సరపు నిలువనుండియు, కార్యోరేషనుసభవారి నష్టమును పూర్తిజేయువలయును. క్రొత్తచట్టము ప్రకారము 2,78,000 రూప్యముల రాబడి యధికముగ రావచ్చును గాని, ఈపెచ్చు రాబడి నష్టమును పూర్తిజేయుటకై నను సరిపోవజాలదు.

సంవత్సర వ్యయము భరించుటకు ధనము చాలకుండుట యటుండ, యిదివరకు మొదలైన డ్రెయినేజి, విద్యుచ్ఛక్తి, విద్యాభివృద్ధి మొదలగు కార్యములనేకములుకొనసాగుటకుధనముకావలసి యున్నది. వీటికి వ్యయముగధనము నక్కుదీసికొనుటకు, కార్యోరేషనుసభకు విశాలాధికారము లేనందుచే, యిక్కార్యనిర్వహణము సాధ్యపడజాలదు. క్రొత్తడ్రెయినేజి, నీటిపనుల ఏర్పాటులను కొనసాగించుటకు కోటి అనువదియొదులకుల రూప్యములవసరమగుచున్నవి. విద్యుచ్ఛక్తి వ్యాపకమునకు 5 లక్ష రూప్యములును, ప్రారంభవిద్యాపాఠశాలాధవనములకు మూడులక్షలరూప్యములునుగావలసియున్నవి. ఇందుకొరకై సంవత్సరమునకు 9,50,000 రూప్యముల రాబడి యధికముగ జేరవలసియున్నది. ఇట్టిస్థితిలో, కార్యోరేషనుసభ తనధర్మము నెలుల నిర్వహింపగలుగును? ఆర్థిక సౌకటము సంభవించి నపుడెల్లను, ప్రభుత్వమువారు కార్యోరేషనుసభకు కొలది మొత్తముల విచ్చుచుండదని యూహింపవచ్చును. కాని, శ్రేష్ఠిగారు దెలిపినటుల, ఈ పద్ధతి మ్యునిసిపలు ఆర్థికస్థితిని దుర్బలపరచును. స్థానిక స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును భంగపరచును. మద్రాసు శాసననిర్మాణసభలో ప్రజాప్రతినిధులు రాబడిని హెచ్చుజేయుట కనేక మార్గముల సూచించిరి గాని, అంశాకటియు సంగీకరింప బడలేదు.

నిన్నటిసభలో మ్యునిసిపలు సభ్యు లెల్ల రొక్కుమృడి నీ శాసనమును ఖండించిరి. యూరపియు సభ్యు లొక్కరుమాత్రమే సభలోగలరు. మిగిలిన వారు మ్యునిసిపలు బిల్లులో తమలాభములకు భంగకరమగు నొకనిబంధన కలదని, కార్యోరేషను సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చి తమ యసమ్మతిజూపిరి. మ్యునిసిపలు కంట్రాక్టుల గలిగిన వారు, కార్యోరేషనులో సభ్యులుగనుండగూడదని,

బిల్లునందు నిబంధనయొకటి గలదు. ఈ నిబంధన మంతయు సహేతుకరముగనున్నది. కాని, స్వలాభముల కేమాత్రము భంగము కలిగినను యూర్వ నేరని, యూరపియును కమీషనురు లింతమాత్రము చేగనినీ, సభ్యతను వదలికొనిరి. విగిలియున్న యూరపియును సభ్యుడగు లీచగారు బిల్లును కొంతవడి సమర్థించజూచిరి. అధ్యక్షులగు మెలోసీగారు, సభ్యుల యాజ్ఞాపకాలకు సమాధానమియ బ్రయత్నించిరి గాని, వారి సమాధానము మిగుల పేలవముగ నుండెను. త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారి తీర్మానమును, లీచగారు తప్ప, మిగిలిన సభ్యు లెల్ల రేకగ్రీవముగ సంగీకరించిరి. కార్యోరేషను తీర్మానము, ప్రజాభిప్రాయమున కనుగుణ్యముగ నున్నదనుట కెంతిమాత్రము సందియములేదు. రాజకీయాందోళనాపను లీ తీర్మానమునకు కారకు లని, నుడువుట కెంత మాత్రమును విలులేదు. అందుచే ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము సంగీకరించి, మ్యునిసిపలు బిల్లును విడనాడుదురా? అటుల యూహించుట కవకాశము గాన్పించదు. మ్యునిసిపలు కార్యోరేషను తీర్మానము సరకుజేయబడనిచో, మ్యునిసిపలు సభ్యు లేమి జేసెదరు? సోదర యూరపియును సభ్యులవలె, తమ పదవులకు పేరు రాజీనామా నితురా? రివను ప్రభువు కాలమునుండియు, స్థానిక స్వపరిపాలన మభివృద్ధి గాంచక స్థానించుచున్నది. బ్రస్తుత పరిపాలనావిధానము మారనిది, స్థానిక స్వపరిపాలన మభివృద్ధి గాంచజాల దని, మ్రోదవ రాజకీయసంస్కారులు చిర కాలమునుండియు నెలుగెత్తి చాటుచున్నారు. ఈ సత్యము, త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారి యానుభవిక పూర్వకోపన్యాసము మూలమున మంత తేటపడుచున్నది. ఇకనైనను, వాయరు శ్రేష్ఠి ప్రభుత్వము, స్వపరిపాలనాసంపాదనమునకై ప్రజాప్రముఖులతో చేతుల గలిపి, కృషిసలుపుట ధర్మమని దెలుపుచున్నారము.

12-వ మార్చి

ఈనెల 12-వ తేదిన, సెలెక్టుకమిటీ నివేదికలను విచారించి, రౌల్ట్లు చట్టములను శాసనముగాపంపవలెనని, సర్ విలియము పిక్సెంటుగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు. రౌల్ట్లు బిల్లులు శాసనములగునని, దేశమును విషమస్థితికి దెచ్చుననుటకు సందియములేదు. ప్రజాప్రతినిధులు గొందరు, నివేదికలపై సంతకముల జేసిరి. మరి కొంద రంకుల కంగీకరింపక, తమ భిన్నాభిప్రాయముల మాత్రము దెలిపిరి. శాసనా బాధ్యతను ప్రజాప్రతినిధులు వహింపవలెనని లేదనియును, సమస్య విపుడు విచారించవలసియున్నది. సర్ నారాయణ చంద్రావర్మగారు, ప్రజాప్రతినిధుల నీ విషయము మరియొక మారు హెచ్చరిక జేయుచున్నారు. ఇడియను సోషలు రిఫార్మరు పత్రికకు వారు వ్రాసిన వ్యాసమును వేరొకచో బ్రచురించు చున్నారు. శాసనాబాధ్యత సంతమాత్రము వహింపవలదని, ప్రజాప్రతినిధులను చంద్రావర్మగారు రుద్దోధించుచున్నారు. కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమువారి కవసరమగు నిర్బంధములను విధించుటకును, 1818 సంవత్సరపు రిగ్సు లేషను క్రింద చర్యదీసి కొనుటకును, సంపూర్ణాధికార ముండ, శాసన నిర్మాణసభలో బిల్లులను ప్రత్యేకముగ ప్రవేశ పెట్టు వలసిన యవసరమేల గలిగెనని, చంద్రావర్మగారు ప్రశ్నించుచున్నారు. కార్య నిర్వాహక ప్రభుత్వమువారు, నిర్బంధశాసనా బాధ్యతను స్వయముగ భరింపనొల్లక, శాసన నిర్మాణసభవారి యంగీకారము గోరుచున్నారు. కాని, శాసననిర్మాణ

నభలలో ప్రజాప్రతినిధుల తల్లిలను సంఖ్యాకులుగ నున్నారు. ఏ రెల్లడను, నిర్బంధశాసనముల గా వింకవలదని, స్వప్రముగ దెలిపిరి. అధికారసభ్యుల, సహాయముతో, ఏ బిల్లులను శాసనము గావించ వచ్చును. అట్టిస్థితిలో, యీ శాసనములు పేరు నకు శాసననిర్మాణసభ వాచే సంగీతంపబడినను, కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమువారి యుత్తరవులతో తుల్యము లగుచున్నది. కామ్యూనకుంచమున కివి శాసననిర్మాణసభా శాసనములుగ దోచినను, సభ్యులు వేరుగనున్నది. అందుచే శాసననిర్మాణ సభ్యులస్థితి మరింత క్లిష్టమగుచున్నది. దేశమునకు బాధ్యతాయుత విధానము నొసగినప్పటికీ, కార్య నిర్వాహక ప్రభుత్వమువారు శాసనసభ వారి యం గీకారము కొరకై ప్రయత్నించుచో నదియెంతయు సమాజసమగ నుండును అంతియగాని, ప్రస్తుత విధానము ప్రజలునంతవరకు, శాసనసభా శాసనముల కధికమగు విలువయుండనేరదు. అయినను, అన్యులు పేరుగ భావించకుండుటకు, ప్రజా ప్రతినిధులు శాసనాబాధ్యతను గైకొనకుండుట శ్రేయస్కర మని, చంద్రావర్కరుగారు హిత మొసగుచున్నారు. ప్రజాభిప్రాయ మీ హిత మునే బలపరచుచున్నపుడు, ప్రతినిధుల కర్తవ్యము తెలుతెల్ల మగుచున్నది. పట్టు, కవర్, మాలవ్యాగారు సెల్లెక్టుకమిటీ సభ్యులుగ నుండి, నివేదికపై సంతకము జేయవలసి లకు, బెంగాలీప్రతిక వారి నెత్తిపొడుపు చున్నది. కాని యందుకు సమాధానము పట్టుగా రంపిన వ్యాఖ్యానమందు, చక్కగ దెలుపబడి యుండెను. సెల్లెక్టుకమిటీ సభ్యులే విషయమును విచారించవలయునో, స్వప్రముగ దెలుపబడియుండ లేదు. కామ్యూనసభవారి యాచారము ననుసరించి సెల్లెక్టుకమిటీవారి విధముగ బిల్లును మార్పులు కయినను అధికారము గలిగియున్నారు. బిల్లుని ముఖ్యసూత్రములు మార్చబడుచో, బిల్లును సవ రణలతోగలిపి తిరిగి ప్రచురింపవలసి యుండును. అందుచే, బిల్లుసూత్రములను విమర్శించుటకు సెల్లెక్టుకమిటీవారి కధికారము లేదని, అధ్యక్షులు నిర్ణయించుట న్యాయవిరుద్ధమని పట్టుగారు స్పష్ట పరచుచున్నారు. గతించినదానిని గూర్చి విచారించి బలలేదు. మార్చి 12-వ తేదిన, ప్రజాప్రతినిధులు తమ యభ్యంతరములను మరల యొక మారు సూచించి, శాసనాబాధ్యతను తా మెంతమాత్రము దీసికొనకుండ, దానినంతయు కార్యనిర్వాహక ప్రభు త్వమువారి జవాబుదారికి విడచుట శ్రేయస్కరము. చంద్రావర్కరుగారు, అతివాదులుగారు. వీరు ప్రభుత్వమువారి మన్ననకు పాత్రులైన ప్రము ఖులు. అట్టివారు, తొందరపడి యిట్టిహితమును గలపుచుండలేదు. మార్చి 12-వ తేదిన, ప్రజా ప్రతినిధులు తమ బాధ్యతల నెటుల, నిర్వహించె దనో యని, భారతదేశ మత్యంతాతరముతో నిరీక్షించు చున్నది.

సివిలు సర్వీసు యుద్యోగులు:
మాంటాగూగారి ప్రశంస
సివిలు సర్వీసు యుద్యోగు లెంతటి సామ ర్థ్యము జూపినను, ప్రజలకు స్వపరిపాలనాశిక్షణ నొసగుటలో మాత్రము, సానుభూతితో వర్తించి యుండలేదని, కరతలామలక మగుచున్నది. మండ లాధికారులు, రివెన్యూ ప్రభువుగా రారంభించిన స్థానిక స్వపరిపాలనోద్యమ ప్రవర్ధనమునకు సాయపడుటకు మారుగ నడ్డుగలుగ జేసిరి. ప్రజాభ్యుదయకరము లగు యుద్యమములకు విముఖత జూపుచుండిరి. మాంటాగూ సంస్కరణము లయినను, దేశము నకు లభింప గూడదని, యిటీవలనే విజ్ఞాపన

నంపియుండిరి. ఇట్టి స్థితిలో, సంస్కరణ విధాన సాఫల్యమును మరల హస్తములలో నుంచునో, అది యెన్నటికిని చేకూరునని విశ్వసించుట కాధారము లేకయన్నది. సంస్క రణ సాఫల్యము సివిలు సర్వీసువారిపై వాధార పడి యుండుటయే, మాంటాగూవిధానపు ముఖ్య లోపము. ఢిల్లీకాంగ్రెసు సభ వారందువలననే, రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము ప్రజల కొనగవలయునని గోరిరి. రాజప్రతినిధిగ రి యు పన్యాసములో, సివిలు సర్వీసు వారికిచ్చిన వాగ్దానములగాంచి, ప్రజలు నివ్వెరజెందిరి. సంస్కరణముల యుప యోగముగూర్చి సందియములు ప్రబలెను. రీసు గారిచ్చిన యుపన్యాస సందర్భమున, మాంటా గూగారి రంపిన లేఖగాంచిని యీ సందియము లింకను బలకడగలవు. సివిలు సర్వీసుయంద్యోగుల సామర్థ్యమును మాంటాగూగారు పొగడుచో, నిబ్బందిలేదు. కాని, ఎట్టి స్వపరిపాలనా విధానము పార్లమెంటు సభవారంగీకరించినను, సివిలు సర్వీసు వారు దానియందు ప్రధానముగ పాల్గొనదరని యు, స్వపరిపాలనాభివృద్ధికై వారు మిగుల తోడ్ప డదరనియు, మాంటాగూగారు దెలిపిరి. ఇట్టి ప్రకటనములు, ప్రజల విశ్వాసమును సడలించక మానవు. పరిపాలనావిధానము, ప్రజల వరము జేయబడి, ప్రజలకు తగిన యధికారము సంప్రాప్తిం చిన గాని, దేశమునకు లాభము గలుగదు. ఇట్టి మాచనల గాంచియైనను, మితవాద నాయకులు, కాంగ్రెసు పక్షావలంబు లగుట సముచితము.

మదరాసు శాసననిర్మాణ సభ్యుల
రివరెండు పీటండ్రుగారు తమ సభ్యత్వము నకు రాజీనామా నిచ్చుటచే, రివరెండు మెతు ఫెయిల్, సి. పి. రామ స్వామయ్యరు, కె. బి. రామ నాథయ్యరు గార్ల కుదవికై ప్రయత్నించుచున్నారు. వీరిలో రామనాథయ్యరు గారు పోటీనుండి మానుకొందురని తెలియు చున్నది. అటులయినచో, రామస్వామయ్యరు, మెక్ ఫెయిలుగార్ల మధ్య, ఎన్నిక జరుగవలసి యుండును. రామస్వామయ్యరుగారు విజయు లగు దురేని, ప్రజాపక్షమునకు బలము చేకూరును. వీరు సుప్రసిద్ధులగు జాతీయవాదులు. బిసెంటుగారి కర్పణవాసము నాటినుండియు, వీరు రాజకీయా భివృద్ధికై శక్తివంచనలేక కృషిసలుపుచున్నారు. విద్యావిషయక సమస్యలయందను వీరికి చక్కని యభిప్రాయము గలదు. కేవలవిద్యాలయ ప్రతినిధిగ గూడ, వీరు తమ ప్రతిభను జూపెద రనుటకు సందియము లేదు, వీరికి విజయము గలుగు గాక యని గోరుచున్నారము.

ఆంధ్రవక్త్రత్వ సామర్థ్యపరీక్ష
నిన్నటిదిన మీకరిక్టు గోఖలేహాలులో జయ ప్రదముగ జరిగెను. జోగప్పగారు గెలుపొంది కసిడికతకము బడిసిరి. ఆసందర్భమున, బిసెంటు గారి యుద్యమమునకు తమసానుభూతి జూపుచు, దేశము భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములకింద విభజిం పబడినపుడు, దేశభాషలు ప్రజాహిత జీవితము నందు ముఖ్యస్థాన మాక్రమించునని, తేలుకర చి. భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర నిర్మాణావశ్యకత, రానురాను ప్రస్ఫుట మగుచున్నది. ఆంధ్రప్రము ఖలీనమయమున తగిన యత్నాహమును వట్టు దలను, జూపుచో, త్వరలో నిశాంశ సఫలము గాక మానదు.

స్థానిక వార్తలు
కోలంరాజు రామారావుగారు: వీరు కరా చీలోని "న్యూస్" పత్రికకు కవయ నుసాదకులగ జేరినందున బోవుచున్నారు.

ఇండియను హోమ్మూలు సమితి: ఈ సమితి యొక్క (కానిడరాష్ట్రీయ) కార్యముల యీ నెల 7 తేదీ సాయంకాలము 5-30 గంటలకు తిరువళ్ళూరి వీధివద్ద మొక సభ జరుగును. ఆర్. జ్ఞానసంజంభము, వి. జి. చిదంబంపిళ్ళ, ఎస్. బ్రహ్మణ్యయ్యగారు "మన ప్రస్తుత కర్తవ్యము" అను విషయమును గూర్చి రోజువారీనింతురు.

మిరపకాయలు తక్కువగున్నందున: గుంటూరునుండి మద రాసునకు, బెజవాడకు దక్షిణముననున్న ప్రేమచలమకు దిగు మతిచేయరాదు అని ప్రకటించబడినది. కాని తాత్కాలికము లగు యీ రికపోకల చిహ్నము పోవుకరకు, బెజవాడకు దక్షిణమున నున్న ప్రేమచలమ గుంటూరునుండి మిరపకాయలను ఎరువుచేసికొనుటకు దరఖాస్తులను సివిలు సర్వీసుకు జైరెక్కర గారు పట్టుదురు.

ఆంధ్రవక్త్రత్వ పరీక్ష: మదరాసు వై. ఎస్. వి. వి. వారి ఆంధ్ర వక్త్రత్వ పోటీపరీక్షలు నిన్నటిదినమున గోఖలేహాలులో జరిగినది. కె. వాగేశ్వరరావు, ఎస్. రామా నుజుమశ్రీకాంత్ గార్లు పరీక్షకులుగ నుండి. బిసెంటుగారు స. భక్త విశ్వస్, జేకాపాద్యయ్యలు నెవల జన సంపూర్ణ సా నుభూతిని నెల్లడించెను. వీరి సామన్యమున సుత్రేజులగ విగించుటకు మాతృభాష లేమూలకారణము. ఈ దేశము భాషా ప్రియుక్తముగ విభజించబడినపుడు, మాతృభాష ప్రాధాన్య స్థానము నాక్రమించుట నిశ్చయమగుటచే, ఇట్టి పోటీపరీక్షలు విద్యార్థులను శోధింపుటచేసినను ఆర్యుల లభి కరము తోడ్ప డుచున్నది అమె నుడిచెను.

ప్రత్యర్థుల యుపన్యాసము లెంతయు: సంస్కృతికరము లగు నున్నవి. క్రైస్తవకళాకారు విద్యార్థులును జోగప్ప గారు మొదటివాగు ప్రత్యర్థులగుటచే వారికి ముక్త పతక మొసంగబడినది.
ఎ. రంగ నాథుడు మొదటియగు గారు పరీక్షకులకు వందనముఁజూపిరి.
ఈ నెల 15 తేదీ సాయంకాలము సంస్కృతభాష యందు వక్త్రత్వ పోటీపరీక్ష జరుగును.

స్వదేశీ వస్త్రము.
అపంతికాబాయి గోక్లేగారు.
కర్ణాట ప్రభువు బంగళా విభజనము, తేలంగిన బాధి యతావికసనాకాశమే తేలంగును. తేలంగి తోటలవారి చర్యలే తేలంగిన మహాత్ము గాంధీగారి జేకేసేక తెల్లము కాశాల కుండును. మెట్లందు ప్రభువు అనిలిసింబుగారిని ఇరవయి నిర్బంధమున నుంచుండిన మాతన దీక్ష వినియు కానుండును. ఇట్టి కారణములచేతములు కలిగినవి. ఇప్పుడు రెండు రెట్లుము గూడ నికారణములలో తేలంగినదననకగా నిట్టి కారణములు మనకు నూతన విజ్ఞానము కలిగించును మన పురోద్ధికి నిరంకుశాధికారులు ఆ కలిగించు నంత రా య మాలే మన యొకమత్యమును పెంపొందింప గలగును. మితవా దులైనను జాతీయవాదులైననుగూడ నికర్యమును గ్రహించ వుండజాలరు. పూర్వంభమున పారిశ్రామిక పునరుద్ధరణము నకు స్వదేశీకృతి మున్నప్పటినుండియు ఆ కృతము మహాత్ము డైనది. మహాత్ముక్తి సముపేతము సత్యాగ్రహ ప్రత దీక్షను బూసగల దైవ్యసాహసములు లేనివారి స్వదేశీ కృతము నైవ సాఖ్యముగా భావనలేదు. స్వదేశీకృతములను భోగ త్యాగజే తే ద్రియకై కలుగును. సద్యర్థన మెర్చును. ఇది ఉత్తమ మగు ముగుణసంపద. గృహ సరికృతుల సభివృద్ధి నొందిం చుటకు స్వదేశీ కృతము కల ఎప్పుడును వంటిది. స్వదేశీ ప్రయోగలన తిండి లేక మాడుకేయలలో అనేక కోట్లమందికి తీర వాధారము లభింప గలదు. ఈ కృతము శ్రీ అను బిడ్డను పురుషులను పిల్లవారును ముఖము నాచరింప వచ్చును. గాన నందరును దైవ సాక్షి ప్రతదీక్షను బూని చ తింపక అనుసరింపవలె నని నేమ కోరెదను. రాజకీయ ప్రతిరో ధమునకు మనము చేయు ప్రయత్నము లన్నిటికాను స్వదేశీ కృతము వటిస్థితిమనునో నేను విన్నవించుచున్నానని అంతరి. కాళాయి గోక్లేగారు బొంకాయనుండి 25-2-19 క తేదీన కరీకలకు వ్రాసిరి.

చెన్నపురి నగరపాలకసంఘము

ప్రత్యేక సమావేశము

వరదానాపేట మున్సిపాలిటీ సభ్యులలోని ప్రత్యేక సమావేశము జరిగెను. ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన సభ్యులు విచ్చేసిరి:— సి. పి. రామస్వామయ్యగారు, సల్లా గురుస్వామి శ్రేష్ఠిగారు, టి. వి. దొరస్వామి మొదలియ్యగారు, జి. ఎ. నటేశ్వర్ గారు, డి. బి. పి. త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారు, రావుబాద్యులు టి. రంగాచార్యులుగారు, సి. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు, మల్లెగం మొదలియ్యగారు, యాదవరావు సేతు సాహెబు బహదూర్ గారు, ఎమ్. డి. శేఖరదాసుగారు, రా. బి. ఎస్. సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు, నర్సుగారు, లీచ్ గారు, ఎ. సి. పార్థసారథిపాయుడుగారు, శివబాసం మొదలియ్యగారు, తిరుమలపిల్లగారు, భాస్ బహదూర్ ఖమ్మూరుబద్దా సాహెబుగారు, నారాయణస్వామి శ్రేష్ఠిగారు, మహమ్మద్ ఉస్మాన్ సాహెబు బహదూర్ గారు, డి. బి. రామానజం శ్రేష్ఠిగారు, రామస్వామి మొదలియ్యగారు, శేరికాచారిగారు, ఎలిరాజమొదలియ్యగారు, రా. బి. మురళిపుగారు.

డి. బి. త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారు ఈ క్రింది తీర్మానము నుపసాదించిరి:

“వరదానాపేట మున్సిపాలిటీ సభ్యులలోని ప్రత్యేక సమావేశము జరిగెను. ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన సభ్యులు విచ్చేసిరి:— సి. పి. రామస్వామయ్యగారు, సల్లా గురుస్వామి శ్రేష్ఠిగారు, టి. వి. దొరస్వామి మొదలియ్యగారు, జి. ఎ. నటేశ్వర్ గారు, డి. బి. పి. త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారు, రావుబాద్యులు టి. రంగాచార్యులుగారు, సి. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు, మల్లెగం మొదలియ్యగారు, యాదవరావు సేతు సాహెబు బహదూర్ గారు, ఎమ్. డి. శేఖరదాసుగారు, రా. బి. ఎస్. సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు, నర్సుగారు, లీచ్ గారు, ఎ. సి. పార్థసారథిపాయుడుగారు, శివబాసం మొదలియ్యగారు, తిరుమలపిల్లగారు, భాస్ బహదూర్ ఖమ్మూరుబద్దా సాహెబుగారు, నారాయణస్వామి శ్రేష్ఠిగారు, మహమ్మద్ ఉస్మాన్ సాహెబు బహదూర్ గారు, డి. బి. రామానజం శ్రేష్ఠిగారు, రామస్వామి మొదలియ్యగారు, శేరికాచారిగారు, ఎలిరాజమొదలియ్యగారు, రా. బి. మురళిపుగారు.

ఈ సందర్భమున వారిట్లు నడిచిరి:

మొదటిసారి కాంగ్రెస్ సభ్యులు మిక్కిలి పేద స్థితిలోనే యుండుననియు, మురికినీటి పారుదలకు కాలువలు, నీటిసదుపాయపు పనులు మొదలడి నప్పటికించి మరల భారమధికమయి ప్రస్తుతపుష్టి కష్టముగా నున్నదనియు కొన్ని పనులు చేయవలసివచ్చెను, ప్రజలకోర్కెల ప్రకారము పురోభివృద్ధి గానియెట్లు ప్రయత్నములను చేయుట చేతను మరల కొన్ని కారణములచేతను మున్సిపాలిటీలకు వ్యయము హెచ్చుచున్నదనియు; రాబడితక్కువయి వ్యయము హెచ్చుచున్నపుడు మున్సిపాలిటీ సంఘములకు ఎక్కువ ఆదారము అందరలేననియు; ఆదాయవ్యయ అంచనాపై స్థానిక ప్రభుత్వమువారు ఆర్థిక అధికారమును చెలాయించుచున్నారనియు నడిచిరి. తమ ఇచ్చరచ్చివల్లు నుంకములను విధించుకొనవచ్చునని దొరతనమువారు కాంగ్రెస్ సభ్యులకు అధికారమును కొలిది కాలములోనే యిచ్చెదరటం. కాని కొంచెము యోచించిన యెడల మనపటి దృష్టిని కాంగ్రెస్ సభ్యులకు తప్పదని తెలియగలదు. పురోభివృద్ధి చేయుటకు మనము పూనుకొని, అందులకు ధనము చాలని యెడల మనము చేయగలిగినదేముందు? అప్పుడు చెప్పకొనబడయిన తగిన అధికారములు లేవు. అప్పుడు దొరతనమువారు తమకు పోషించి ఎత్తు బక్రముల నిచ్చుచుండురు. అట్టి బక్రములవలన కష్టములు మనమిదివరకు బాగుగ ఎరిగియున్నాము. “స్థానిక సంఘములు వాటి పారపాట్లవల్లనే క్రమము అనుభవమునుపొందించునట్లు మనము చేయవలెనని” మాంటాగూ ఛెన్నప్పర్ల సంస్కరణ ప్రణాళిక తెలియజేయుచున్నది. కాని అట్టి అనుభవము కలుగు

రాజగోపాలాచార్యుల పనిచేయుచున్న మేష్ట్రీ కల కల్యాణిని తన యజమానుని కిట్లు తంజినం పెను.—“మేనే జరుగారు చచ్చిపోయేరు. కలములే పాతిబెట్టింజేస్తాను. క్రొత్త మేనేజరును పంపరలెను.

జవాబు.— “చనిపోయేరా, ఇంకా సంతోషంగా వుండే సంతోషంలేకుండా చూసుకొని పాతిబెట్టింజేస్తాను. క్రొత్త మేనేజరుని పంపురా.”

మేష్ట్రీ యానిధముగ జవాబుపంపెను.—“చనిపోయినారు, సంతోషంలేకుండా వుండడానికి నెత్తిమీద గున పాంతో గట్టిగా కొట్టెను. వెంటనే పారేసెను.

టకు యాక్రొత్త చట్టము తోడ్పడకలదు. ఇదివరకును, ప్రస్తుతము దొరతనమువారు అధ్యక్షునినియోజించుచున్నాడు. అధ్యక్షుడు దొరతనమువారికి బాధ్యుడుగాని యీ సభ్యులకి బాధ్యుడుగ నుండుట లేదు. క్రొత్తగా యీ స్థానమును కమిషను అను యుద్వోగిని నియమించెదరటం. ఈ యుద్వోగికి పూర్వపు చట్టములోనున్న వాటికంటె హెచ్చు అధికారము లొసగబడును. ఈ చట్టమును జాగ్రత్త విమర్శించి వాసు. కాంగ్రెస్ సభ్యులు సంపూర్ణముగ దొరతనము వారి యధీనమునం దుండుననియు, అందునండి కొలిది కాలములో నయినను విమోచన గలుగునని దోచుకొన్న దని వారు నడిచిరి. కాంగ్రెస్ సభ్యులకు కూడ బాధ్యతను కలుగజేయుటకు యీ చట్టము తోడ్పడ కలదు. స్థానిక సంఘములకు సాధ్యమయినంత స్వేచ్ఛ యుండవలెననియు ఇతరుల అధికారమునుండి వాటికి స్వతంత్రముండ వలెననియు మాంటాగూ ఛెన్నప్పర్ల ప్రణాళిక నూచించుచున్నది. “మేము నిశ్చయించుకొనిన ఈ స్వతంత్ర కాళులలో మా ర్పులు జనుప్రదముగ నుండవలసి వట్లయితే, స్థానిక సంఘములలో కూడ మాగ్నెటను జేయుటకు సంకోచించ కూడదు” అని ప్రణాళికను వ్రాసినవారు నడిచిరి. సంస్కరణ ప్రణాళికను గూర్చి చర్చించుట కిది సమయము కాదు. కాని స్థానిక సంఘముల సంస్కరణ విషయమై రాజప్రతినిధికిని, ఇండియా మంత్రికినిగల విశుద్ధభావమును యాక్రొత్త చట్టమునబట్టి మనము పరిశోధించవలసినయెడల, వారు యోచించుచున్న ఈ స్వతంత్ర కాళు సంస్కరణములు ఏమాత్ర మయినను జనుప్రదముగ నుండకలవని మనము నిశ్చయముగ ఇప్పుడే చెప్పవచ్చును. స్థానిక సంఘ సంస్కరణముల నెలకొల్పుటలో ఎట్టి కాలమును, అనుమానమును జాగ్రత్తగాదని రాజప్రతినిధిగారును, ఇండియా మంత్రిగారును వక్కాణించియున్నను, ఇట్టి పురోభివృద్ధికి ధంగకరమగు చట్టము రానున్నది. మున్సిపాలిటీ సభ్యులు దొరతనమువారి పోకడలకుండ తమకుంట్ల తామే బాధ్యతను గుర్తించు భావమును అభివృద్ధి చేసికొనవలెనని దొరతనమువారి యభిప్రాయమును నిమనము ననుష్ఠవలెనట; కాని ఇది సంకల్పముల నుండి నేను మున్సిపాలిటీ సభ్యులుగ నుండున్నాను; కాని యింకను దొరతనము వారివల్ల నియోజం పబడిన యుద్వోగియే మా పయన అధికారము చెలాయించు నున్నాడు; ఈ చట్టము ప్రస్తుతముములో నున్న దానికంటె ఎక్కువగా పురోభివృద్ధికి ధంగములు కలిగించునని నేను నమ్ముచున్నాను. అందువల్ల యీ చట్టమును మన మంగీకరింపరాదని నడిచిరి

శివబాసం మొదలియ్యగారు

తీర్మానము ననుసరించుచు, రివెన్యూ ప్రభువుగారు భారతీయులకు స్థానిక స్వస్వపాలనాధికారము అందవలెననియు, క్రమేణ సంపూర్ణ స్వస్వపాలనాధికారముల నొసగ వలెననియు తెలియజేసినదియు; ముఖ్యంగా 37 సంవత్సరములనుండి మున్సిపాలిటీ పరిపాలన మభివృద్ధి గాంచుచుండుటచే చెన్నపురి మున్సిపాలిటీ చట్టముకూడ అభివృద్ధి కాపును మంచి ఆదర్శములతో నిండియుండి స్వస్వపాలనా నూత్రముల కను కూలముగ నుండునని అందరను నమ్ముచుండిరియు; కాని మరదప్పమువల్ల ఈ చట్టము ఆకాభంగకరముగ నున్నదనియు; అందులో అభివృద్ధి సూచకమయిన సంస్కరణములు లేనదియు; ఒక భారతీయునకు ప్రభుత్వము అనుభవము నిచ్చివారికి భారతీయ సహాయ మంత్రివదిని నొసగి ఆంగ్ల దొరతనమువారు ప్రసిద్ధిగాంచుచున్న తరుణములో వెనుకంజ చేయుచున్న ఇట్టి మున్సిపాలిటీ చట్టమును అమలులోనికి తెచ్చుటకు చెన్నపురి దొరతనమువారు ప్రయత్నించుట అర్థరహితముగ నున్నదనియు నడిచిరి.

జి. ఎ. నటేశ్వర్ గారు

త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారు 37 సంవత్సరములనుండి కాంగ్రెస్ సభ్యులుగ నున్నాడు. వారు చెప్పినవాని నంతటితోనే నే నేకీధించుచున్నాను. అత్యగౌరవము గలవారెవరయినను ఈ క్రొత్త చట్టము నంగీకరింపకలదు. ఇందువల్ల ప్రతిదానివిషయము మనము దొరతనమువారి యధీనముండుండవలసివచ్చును. చెన్నపురి దొరతనమువారి వెనుకంజ చేయు

జడ్జి.—ఈభాగ్యంకోసం ఇంకాసామ్యు ఖర్చుపెట్టి కోర్టుదాని రావాలా? మీలో మీరు తెలిపి చేసుకోవడమా? ప్రతివాది.—నా అభిప్రాయంకూడా అదే. కాని వాడి వట్టి పిరికివాడు. కొట్టుకుందాం రమ్మంటే వచ్చేడుకాదు!

గుణము దీనివల్ల వికటముగా గలదు. ఈదినము త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారు చేసిన యుపన్యాసమును వీడయిన ఆంగ్లో-హైందవ-ప్రతికలో శ్రేష్ఠిగారి పేరు లేకుండ ప్రచురించిన యెడల, ఎవరో బ్రాహ్మణ స్వరాజ్య వాదులలో లేక బోర్నివిక్కుగా ఇట్టి యుపన్యాసమును చేసి రని కొంద రనుకొనగలరు. మా విషయమై కొంద రనుమానించుచున్నను, శ్రేష్ఠిగారు రాజభక్తివరు లనియు దొరతనము వారి స్నేహితులనియు దొరతనమువారు బాగుగ నెరుగుదురు. ఇట్టి యంత్రాలో దొరతనమువారు త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారి యభిప్రాయమును గ్రహించి ఇట్టి వెనుకంజ చేయు చట్టమును అమలులోనికి తెచ్చుప్రయత్నములను మానివేసెద రని నమ్ముచున్నానని నడిచిరి.

తిరుమల పిల్లగారు

మన ప్రతినిధిఅయిన మా. రంగాచార్యులుగారు కాన సభలో నీచట్టమునుగూర్చి ఆ నేక సవరణల నుపసాదించిరి. ఒకటియు నంగీకరింపబడలేదు. దొరతనమువారు, మున్సిపాలిటీ విషయములలో ప్రత్యేకప్రవీణు లని ఎంచి డాక్టరు నాయుడుగారిని ప్రత్యేక సభ్యులుగ నియోజించిరి. కాని వారు రంగారావుపాదించిన సవరణలను దొరతనమువారు రెండుమాత్రమును అంగీకరింపరయిరి. దొరతనమువారు రివెన్యూ చేయునప్పుడు మనము ప్రతినిధులను పంపుటవల్ల లాభమేమున్నది! ఇకేవా స్థానిక స్వస్వపాలనము? అని వీరు నడిచి తీర్మానమును బలపరచిరి.

ఎ. సి. పార్థసారథిపాయుడుగారు.

బహిరంగ సభలో నీచట్టము ఖండింబడి కాంగ్రెస్ సభ్యుల వారు వీనిని అంగీకరింపకలవని తెలియజేసినను దొరతనము వారు యీ వెనుకంజ చేయుచట్టమును అమలులోనికి తెచ్చుటకు నిశ్చయించుకొనినారు. మనము ఆత్మ గౌరవము గలవార మయినయెడల యూరోపియన్ సభ్యులు చేసినట్లు మనమును మన పదవులకు రాజీనామాలు నొసగిన యెడల చాల బాగుండునని వీరు నడిచిరి.

సి. పి. రామస్వామయ్యగారు.

ఏ విధమయిన సవరణ అయినను యీ చట్టము నంగీకారార్హముగ జేయగలదని నమ్మక ముండిన యెడల, యీ చట్టమును త్రోసివేయవలెనని శ్రేయశీలముండక పోయెను. ఇట్టి చట్టము అమలులోనికి వచ్చినయెడల, మరి దానిని కొంత కాలమున కయినను బాగుజేయుట కష్టము. ప్రజలప్రతినిధులు తమ యభిప్రాయములను వెలిబుచ్చుట కధికార మొసగబడినదియు, చట్టమునుగురించి పాపధానముగ చర్చ జరిగెననియు, దొరతనమువారు చెప్పుదురు. మనకు మందిసంస్కరణల నిచ్చుటకు దొరతనమువారు యత్నముచేస్తూ వో నిజమయిన సంస్కరణముల నిశ్చయతెనుగాని, వ్యర్థమగు నటనవలన లాభములేదు. అని వీరు నడిచిరి.

జి. నారాయణస్వామి శ్రేష్ఠిగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు దొరతనమువారు తమ మనవిని వినినను వినకపోయినను తమపనిని తాము చేయుట విధియయ్యున్నదని నడిచిరి.

శ్రీనివాసాచారిగారు

అన్ని విధములుగను మనకు మంచి సంస్కరణములను కొలిది కాలములోనే దొరతనమువారి చెప్పదని మనము ఆశతో నున్నపుడు ఇట్టి వెనుకంజ చేయు చట్టమును అమలులోనికి తెచ్చుటకు దొరతనమువారు పూనుకొనుట ఆకాభంగకరముగ నున్నదనియు, దొరతనమువారు ప్రణాళికములపట్ల ఎల్లపుడు ప్రతికూల భావమును జాత్రుల నిచారకరమనియు నడిచిరి.

అధ్యక్షులు

ప్రస్తుతపుచట్టము నునుకటికన్నను హెచ్చుస్వార్థం క్రయమును ప్రజలకోసగుచున్న దనియు, తన్నునయ్యుచున్న ప్రతివాడిని ప్రతినిధుల నెన్నుకొను అధికార మొసగబడుచున్నదనియు, ఆదాయవ్యయ అంచనావిషయమై మునుపటి కన్నను యిప్పుడు హెచ్చు స్వేచ్ఛసభ్యుల కొసగబడెనున్నదనియు; నగరములో గృహనిర్మాణము వృద్ధియయిన కొలిది కాంగ్రెస్ సభ్యులకు ఆదాయము వృద్ధియగుననియు అందుకొరకు బ్రాహ్మమార్గమును పెంచుటకు ప్రోత్సాహము జేయవలెననియు

ఒకడు.—ఏమయ్యా, ఉంగరం తయారయిందారేదా? రెండు మానములనుంచి ఈవేళ, రేపు అని తిప్పుతున్నావు! కంసాలి.—రేపు సాయంత్రం 4 గంటల 32 మినిట్లకి తప్పకుండా వస్తే, మల్లా ఎప్పుడు రావడమో చెప్తాను.

రౌలటు బిల్లులు.

సరి నారాయణ చంద్రావార్కరుగారు

"ఇండియన్ సోషలిస్టు" పత్రిక కిట్లు వ్రాయుచున్నార:- 1818 సంవత్సరపు రెవ్యులేషనున, తాత్కాలిక కానన్ రిజ్యూమను గావించుటకు రాజప్రతినిధి కధికారమును ఉండగా, వ్యాయస్థానమున విచారణగావించకయే కార్య నిర్వాహకవర్గమునకు విప్లవకారదని తోచిన వానిని నిర్బంధించుటకు వారి కధికార మొనంగు నిట్టి అసాధారణ కానన్ములకు తాత్కాలికముగైన కానన్సభ బాధ్యతవహించుటకు కరంజేమి? అని యిల్లులపై జరిగిన వివాద మంతయు నివృత్తున క్లుప్తముగ చెప్పనగును.

1818 సంవత్సరపు రెవ్యులేషనున, తాత్కాలిక కానన్ నిర్వాహక కారమును అతి ప్రాచీనములై ప్రస్తుతకాల్యాంక మధికులకు అనుకూలముగ నుండుటచే రౌలటుబిల్లు లామోదిరములగుటకు కానన్సభ బాధ్యత వహించవలెనని కొందరు హానించుచున్నారు.

1818 సంవత్సరపు రెవ్యులేషనున, రాజప్రతినిధి తాత్కాలిక కానన్ నిర్వాహక కారమును రద్దు గావించుటకు నెడల యీ వాద మంతయు సమంజసముగ నుండెయ్యదును. అట్టి మాచన లేచుటకు గానకమ్మట లేదు. వీనికి రౌలటు బిల్లులకుడ తోడైన యెడల, అవసర పరిస్థితుల కేర్పరున జడిన యీ బిల్లులు కాలక్రమమున మామూలు కానన్ములుగ మార్పుకొందుట నిశ్చయము.

"1818 సంవత్సరపు రెవ్యులేషనున, రాజప్రతినిధి గల తాత్కాలిక కానన్ నిర్వాహక కారమును జేరమందలి విప్లవ సేవములను రూపుమాపుటకు తగిన అధికారమును కార్య నిర్వాహక వర్గపు ప్రాధికారము గావించునట్లు నిజము. కాని కానన్సభా సమ్యుతిలేకయే అట్టి అధికారమును చెల్లించి, నిరంకుశాధికారమును మాపుట మా కష్టములేదు. ఈ విషయమున, ప్రజాప్రతినిధులు గల కానన్సభా సమావేశముతో వర్తింపవలెనని వారు" అని ప్రభుత్వమువారు నుడువునటుల కర్తవ్యమెంతయు సందర్భము.

ఇంతవరకును ప్రభుత్వమువారి చర్య వ్యాయస్థానముగ నున్నది. వ్యాయస్థాన ప్రభుత్వపు కార్య నిర్వాహక వర్గ మొప్పుచును కానన్సభా సమ్యుతిగొందిన అధికారము లేనిదే యే విషయమునకు వర్తింపదు. ఇంతవరకు వ్యాయస్థాన ప్రభుత్వపు ప్రభుత్వ నూత్రమనరింప జడినది. కాని యిట్టి ప్రభుత్వము అనుసరింపవలసిన యీక నొక మూత్రము మాడ

ఈచట్టము విషయమై ఉపపాదించబడిన సవరణలలో కొన్ని జీని అంగీకరించకపోవుటలతో దొరతనము వారి తప్పు లేదనియు కొన్ని పన్నులను విధించవలెనని సభ్యులు కోరిరిగాని అట్టి పన్నులలో కొన్ని జీని విధించుటకు సామ్రాజ్య దొరతనము వారి తప్పు తొన లేదనియు భావి కా ల మందు మత్తు కదాగములపై నేయటను సుంకమును మాడ దొరతనము వారు కాల్పితము కిచ్చవలసి నమ్ముచున్నా మనియు పోల్చుటయు క్రస్తుతము తగిన లాభము రాలేదు కాబట్టి దానినైన పన్ను విధించుట భర్తము కాదనియు; అట్లు చేయుటవల్ల వర్తకముకు భంగము కలుగుననియు, అందువల్ల చెడుగువాటిల్లు నగును, నిగుతులుల పైని సుంకము విధింపవలె ననుట అసమంజస మనియు, కవిమనదను దొరతనమువారు నియోజించుటకు కొంద రభ్యంతరము జెప్పుచున్నను అరంభముగా అట్లు చేయుట జే మకరమనియు, తుదకు, ఈ చట్టములో మంచి సంగతు లనేక ము లొన్నవనియు వారు నడిచిరి.

రా. బ. రాజగోపాలా చార్యులుగారు

ఈ చట్టము విషయమై అనేక సవరణలను, యూరో పియన్ సభ్యులను, జమిందారు సభ్యులను బలపరచినను తుదకు కానన్సభలో దొరతనమువారి రంగీకరించక పోయి రనియు, గృహ అగ్నిపైని ప్రత్యేక సుంకమును విధించినయెడల ప్రజలకు చాల భాధకరముగ నుండుననియు యీ చట్టము నను యిలో వెల్లుటవల్ల చాల భాధ లొన్నవనియు నుడిచిరి.

లీచ్ గారు

చట్టములోనున్న అన్ని నిబంధనలను వారంగీకరింప కాల కపోయినను అందు కొన్ని మంచియింకము లొన్నవనియు, కాబట్టి చట్టము ప్రోపియేషనలను తిర్యగము మంజిరీకాదనియు నుడిచి తిర్యగము నెదిరించిరి.

తిర్యగము అధిక సంఖ్యకులచే సంగీకరింపబడిన, లీచ్ గారొక్కరు తిర్యగమును ప్రతిరూపముగ వోటు నిచ్చిరి.

గలదు. ఇట్టి అసాధారణాధికారము ప్రభుత్వకేంద్రము గావించుటకు అనుమతించవలసిన కానన్సభయందు దండక సభ్యులయందు గాకపోయినను, బహుళ సంఖ్యకులయందైనను, యిట్టి బిల్లుల కామోదము జరించుటకు కానన్సభకును, ప్రజలకును యేకాభిప్రాయములను, పరస్పర సానుభూతియు నుండ వలెను. అట్లు గానిచో, ఆ ప్రభుత్వము నిరంకుశాధికారము యగుట నిశ్చయము.

ఈమూత్రమునట్టి సామ్రాజ్య కానన్సభను విమర్శిం తము. రౌలటుబిల్లులు జేరమందు విప్లవోద్యమము పారద్రోల నుద్దేశించబడినను, విప్లవ కారలని అనుమానింపబడినవారు ప్రజలలోని వారేగాన, యీ బిల్లులు కార్యమాపము దాల్చునెడల అవి యెడలివైనను ర్తింపజేయుటచే అవి యెల్లరకును భయము జనించుట సహజము. ఈభయము నిరాధారము కారమైనను, కాని, యిట్టి భయము విశోషితులయందు కొంత భారతీయు లలో యెక్కుడు భయోపమానుగ నుండుటసహజము. కావున ఇట్టి కానన్ముల కామోదము నొసంగు కానన్సభ ప్రజలతో ఆలోచించుచుండును, అభిప్రాయములయందును, యీ విషయకు భయమునందును యేగోజేయుటగల సభ్యులకు గలిగియుండవలెను. కాని ప్రస్తుత కానన్సభయందలి సభ్యులు ప్రజలనుండి వచ్చినవారుకారు. ఇట్టి వాగా సభయందలప సంఖ్యకులగ నున్నారు. వీరు తమ కక్షలొంది ప్రజాలోయములను గ్రహించుచున్నారు. కాని, వీరు విశేష ప్రభుత్వమున నున్నారు. వారు ప్రభుత్వ ప్రితినిధులు. ఇట్టి ప్రితినిధుల యందు యేకమత కా లి వారి గర్వము విజయము గాంచుచుండును. కావున, బ్రిటిషుసభ్యు లధిక సంఖ్యకులగ గల కానన్సభయందలి భారతీయుల అభిప్రాయమును తృప్తికరించి రౌలటు బిల్లులను కానన్ములుగ జేయుటకున ప్రయోజనమేమి? అట్టి కానన్ము నిరంకుశాధికార తిన్నాముకాదా? ఇట్టి సమయమున కానన్సభ హెన్రీ VIII కాలమునందలి పార్లమెంటు సభవలె నున్నది. నిజముగ నట్టిబిల్లులు కార్యనిర్వాహక వర్గమువారిచే నిర్మితము లైనవే యని చెప్పనగును. కానన్సభ నట్టి కోచనీతి స్థితియందును పెంచుటకు?

ఈ భావములకులనే భారతీయ సభ్యు లి బిల్లుల నెది రించినని తోచుచున్నది. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ మార్గము చనే సంస్కరణలను నొనంగుటకుల విప్లవసేవను లంఠము నొందునని ప్రజలభిప్రాయపడుచుండుటచే, యీ బిల్లులను వీరు సంపూర్ణముగ తిరస్కరింపవలెను.

మాంటాగు విభాగాను గుణ్యముగ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము స్థాపితమైన పిమ్మట యిట్టి రౌలటుబిల్లు లవన రము లేదని కొందరు భయమందుచున్నారు. ఇది అనుభవమునకుభిన్నముగ నున్నది. రానున్న ప్రభుత్వ మునందు భారతీయు లధిక సంఖ్యకులగ వచ్చి, ఇట్టి కానన్ ములకు ప్రతిరూపముగ వోటునిచ్చవలయుట వీరిభయమునకు కారణము కానోవు; కాని, ప్రజాస్వామ్యప్రజేతముల అనుభవ మునట్టి, ప్రజల తమహక్కులను అవసరమగునెడల తగ్గించు కొనుటకు యంతమాత్రమును వెనుదీయరని తేటతెల్ల మగుచున్నది. ఈవిషయమున మోర్లే ప్రభుత్వవాక్యముల గుర్తింప వలసియున్నది: "ఆరేషు పేరుకు కార్యనిర్వాహకమునకు వదిలిభాగముతోడను, అనకాయలబట్టియు వర్తింపును. తన విషయమై తానే అనుమానముకొంది, కార్యాచరణుల రాజకీయములకు తగినటుల ప్రకర్తించును."

బెంగాలీ పత్రిక

మా. బెన్సీ, కాశ్మీరీగార్లు సమర్పించిన ప్రత్యేక నిజే దికమునందు రౌలటు చట్టముల నామోదించ దగదని సుప్ర త్తముగ తెలిపి గాన వారు వారికోరికొదిరనుట అసంగతము.

మా. మాల్వా, కంబ్రి, పటేజీగార్లు సంతకములు చేయుట కంగీకరింపలేదు. ప్రత్యేక సమయ సభ్యులకు వారు మొదటనే నిరాకరించి యుండవలసి మేము తలచుచున్నాము. ఈసంఘమున వివరములు మూత్రమే చర్చింపబడునని వారెరుగుదురు. అట్లేగి యుండియు వారు సభ్యుల సంగీకరించిరి. అంగీకరించి క్రొత్తదారి నకువదిలిరి. వారు తీసినదారి చారిత్రకముగ మంచి ఫలితమును కలిగింపవచ్చుచుగాని పార్లమెంటు పద్ధతినిబట్టి చూచినను లోకజ్ఞాన విశేషవృద్ధి ననుసరించి నను అది గర్హ్యము.

జడ్డి—నీవు సేర్పడ వని సభవారి అభిప్రాయము. నీ అభిప్రాయం ఏమిటి? మాద్రాయ.—కా అభిప్రాయం అంతే.

సాత్విక నిరోధము

రౌలటు చట్టముల విషయమున సాత్విక మాత్రము ననుసరింప సంగీకరించి సంతకములు చేసిన వారందరను బొంబాయి నగరమున సమావేశమై కార్యనిర్వాహక సంఘము సేర్పరచిరి. ఆసంఘమువారు నిబంధనలకు విరుద్ధమైనను. కార్య నిర్వాహక సంఘమునకు మహాత్మ్యగంధిగా రధ్యుత్తులు. హార్మి మను గారు సాధ్యులు. యమునానాథుద్వారక వాసు, నువేదాదు, హెన్రీ రాజు, ధాకీ, సరోజినీదేవి, అనంతికా బాయి గోకేలు, గార్లుకు మరీ కొందరును కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులు. సాధే, కంకరాలూ, బాంకరు, ఉయరు సోధనీ గార్లు కార్యదర్శులు. అనిలిపెంటుగారుగూడ సాత్విక మాత్రమునను జేసినట్లు తంలివారరచ్చిరి. ఇంతవరకు 200 మంది సంతకములు చేసినట్లు ప్రకటించబడినది. అనిలిపెంటుగారు రౌలటు చట్టముల విషయమున మూత్రమే సాత్విక మాత్రమునను సరింతుననియు తక్కిన చట్టములకు గురించి అనుచూపననియు స్పష్టముగ తెలిపిరి.

ప్లేట్టుమును

గాంధీగారు తమ ఉత్తరమును వ్రాయుటకు ముందు, ప్రభుత్వమునకు ముఖ్యధారముగ ప్రధానవిషయ మేదను ప్రశ్నను యోచించలేదు. రహస్యముగా దౌర్జన్యములు జేయు వారు హిందూజాతమున చాల కొద్దిగా నున్నారని గాంధీగారు వ్రాసినవాక్యము రౌలటు కమిటీలోపాల్తుకు తిరస్కరించుచున్నది. అనేకములకు ఇతరసంగర్భములందులకే ఈసందర్భమునకు రాజకీయ ఆందోళకుడు మూఢులగు జనసామాన్యులు పక్షము న మట్టాడువారు కాదు. ఆరాజకమున పాల్గొనగలగువారని ప్రసిద్ధికొందిన జనులను పట్టుకొని బంధించుటయందు హిందూ జాతీయభుత్వమువారు సల్పిన సక్రమచర్యకులన జేరమందక కొంతగలిగినది. ప్రస్తుతము గాంధీగారు పూనుకొనిన ఉద్యమము కేరళము నిరుపయోగము అప్రయోజకము నని ప్రభుత్వమువారు నునిశ్చయిలై తమ చర్య ననుసరింపవచ్చును.

ఇంగ్లీషుమును

కొన్ని సమయములందు అసందర్భమున, కేరళకటాలోపమును అను గాంధీగారు మూత్రమును అందు సాత్వికమాత్రము గూర్చి వారుజేయు ప్రతిజ్ఞనుమాడగా వారు రౌలటు బిల్లులను బాగుగా విమర్శించువారు కారని తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమువారికి చిహ్నులకుగలిగించు సత్కర్మములు గాంధీగారి మనస్సునకు బోధపడవు. స్వనిర్మితమగు ఒక సంఘము ఏమి కానములు అనుసరణయొగ్గుములలో నిర్ణయించుచున్నదని వారు చెప్పినవాక్యములు ప్రభుత్వవిధికి వ్యతిరేకముగానున్నవి. ప్రభుత్వమువారిట్టి వెదంపులను విని జేరకాంతికి అత్యంతవరము లగుకానములు చేయకున్నచో కాలమిట్లే గడచిపోవును. రాజప్రతినిధిగారు గాంధీగారిని దీర్ఘికి పిలిపించుట రాజకీయ బాధ్యతయందుగల ప్రధానసూత్రములను బోధించుటకే గాని మరకులు చేయుటకు గాదు. ఎన్ని సౌకర్యములు చేయుచునని ప్రభుత్వమువారు చెప్పినను బిల్లులను ప్రాతిరూపము నరించునకు ప్రభుత్వమువారు మూడు సంవత్సరముల కాలవియమముకు తీసివేసి ఈ బిల్లులకు కాక్యరముగా కానన్గ్రంథములందుండుటయే చేయదగినవని.

ఆర్థిక పత్ర విమర్శనము

సాంజ వర్తమాను

సేనలకు 49 క్లీట్లు రైల్వేలకు 28 క్లీట్లు వ్యయ పరుచుట అసమంజసము. క్రొత్తపు తెదరును తలపడు వన కాశములేని తరణమున సేనల కింత హెచ్చు మొత్తమును వ్యయపరుచుటకు తిరస్కరించు.

హిందూస్థాను.

ఈ ఆర్థికపత్రము కేరళము అంగ్లో యిండియనుల అభిమతమును స్పష్టపరుచుచున్నది. ఇండియా జేరమందు కాక్యరముగ దాస్యస్థితియందు యుంచదగియున్నది. జయంపటిన జేరములందు కొంతని వెలకొలుపుటకు యిండియాజేరము సేనల వ్యయమును భరింపవలెను. ఆ జేరములకులను ఇండియా జేరమునకు లభించునది తృణముమాత్రమైన లేదు. వాణిజ్యాభివృద్ధికి తగిన సమాచన యొక్కటియునుగూడ నందు కనబడుట లేదు.

విదేశతంత్రీవార్తలు

(రైతుల ఏజెన్సీ)

ఇంగ్లండు

బ్రిటిషు కార్మికులస్థితి

కార్మిక మహాసభ

లండను, ఫిబ్రవరి 27:— దొరతనమువారు సమాజేతరచిన కార్మిక మహాసభ కెన్సటేబులను చుండిరమన నభ్యుచాలనంబు జరిగినది. యజమానుల కార్మికుల ప్రతినిధులు 800 మంది కచ్చిరి. కార్మికమంత్రి హరన్ గారు రద్దయి కనీసంబి. హరన్, లాడుబార్న్, అప్పర్స్టాఫ్, టి. సి. హెచ్. రాబర్ట్స్, డాక్టరు మెకకమరా గార్లు రాగానే సభ్యులు వాన్స్ థ్యాంక్స్ పుస్తకముగ స్వాగత మొసగిరి. వివాద విషయములు సమాజేతరసభలను జరిపింపబడునను సమ్మె కట్టు జరుగకుండచేయుటకు దొరతనమువారి సమాజేతరమును జరిపించిరి.

అధ్యక్షు కో ప న్యాయము.

ప్రభుత్వ జరికేసము క్రింద యంత్ర కాల సేవ రహితకు దొరతనమువారి కిరింప లేదు. అట్లు చేసిన ప్రజల ఏర్పాటులకు సభ్యులు కలగకున వారు కలదిరి. 18 వారములు యజమానుల నెరవోయి కృత్రిమ దొరతనమువారు తగ్గించెదరు. మరి 18 వారముల జరికకు వారమునకు పురుషులకు 20 పిల్లింగులును స్త్రీలకు 15 పిల్లింగులును యియ్యబడును. ఒక మటుంబము నందలి పిల్లలలో పెద్దలిద్దరు 6 పిల్లింగులును కక్కిన లిద్దరులకు చెరి 3 పిల్లింగులును యియ్యబడును.

కార్మిక కార్యకర్తల నము.

ఈ వివాదములకు కలుగుటకుగల కారణములను గూర్చి ఎరికెట్టు తలచినను ఏ వాదనకు లెట్లు సాగుచుండినదో దేశకాలిక చాల సభ్యులు కలగట నిశ్చయము. పనిలేనివారికి పనికల్పించుటకు ఏర్పాటులను పెట్టవలె చేయవలెనని దొరతనమువారి దృష్టి కాలవారికిని వ్రాసిరి. ఇండ్లను స్వ గూడ త్వరలో పరిష్కరింపబడును. ఈ సభివారు నిరద్యోగవిషయమును ప్రకటించున వారలొందింపలేదు. ప్రస్తుతము నిరద్యోగగుంజుకత్తె మోచుచున్నను త్వరలో చాలమందికి పనులు లభించగలవు గాన నే నిరద్యోగమును భయపడుచుండుటలేదు. దేశదైత్యమునకు వలయు కస్తునిర్మాణమున కభ్యంతరము కలుగని కట్టెని పనిచేయకలసిన గంటలను తగ్గించదగునని దొరతనమువారు తలచిరి. అంతిమమునా కేరీసములను నిర్ణయించుట గూడ చాల ముఖ్యవిషయము. కొన్ని పనులలో స్త్రీల కియ్యబడుచున్న దేశపనులను గూర్చి దొరతనమువారు క్రద్ధతో నాలోచించుచున్నారు. ఆహారపదార్థములవలయు త్వరలోతగ్గును. పక్కినకుల పరిశ్రమను కార్మికుల కిదికాకవారమున కలిగింపలేనన భావ మిపుడు కలిగియున్నది. ఇండ్లకాలమున తిని చేయబడిన ప్రేమయునియను నిబంధనలను మరల నమలుజూరక తెచ్చుటకు చట్టపాల నుకొనించు విషయమును యజమానుల సంఘమువారి నాలోచించుచున్నారు. ఈసభవారి చర్యలలో లాడుబార్న్ గారు గూడ పాల్గొనెనన వారలగురు నుడిసిరి.

నైనికులు తిరిగివచ్చుట

మహాస్వామి

లండను, ఫిబ్రవరి 27:— గ్రేట్ బ్రిటన్ గూర్చి చటాలము వారు నిర్వహించు జర్మనీకుండిలండనుకు తిరిగివచ్చిన సందర్భమున ఆ చటాలమువారికి అత్యుత్సాహ కరమగు స్వాగత మొసగబడినది. వారు లండనుకు వచ్చుకాలము సరిగా తెల్పబడకుండెను. పెంటుపొంక్రాను స్టేషనులోపలను నడుచుటను జనులలో కిటకిటలాడుచుండెను. గార్లు సభలను భ్రాండు వారు చటాలముతోజుట కిరికించుచు విజయగీతమును పాడిరి. లండను భాగపు సేనాధిపతియగు జనరలు ప్రిన్సిపాల్ గారు రాజుగారి పత్నియను పటాలమునకు స్వాగతము నొసగిరి. పటాలము వారు భ్రాండు వాడ్యులతోడను, పతాకములతోడను, నడచిరి. వేల కొలది జనులు స్త్రీలు, పురుషులు, వారివెనుక నడచిరి. చెల్వీపోపు మార్గముపొడవునను ప్రజలు జయధ్వజము గావించుచు పటాలమును బహుకరించిరి. అనేక సంకల్పరములనుండి లండనును దెచ్చుచును కని విని యెటుగని మహాప్రదర్శన మానాడు కనబడినది. మారల్ బోరా రాజనందీరమునకు బయట ఆల్ఫ్రెడ్ గ్రాండారాజీ గారును, కానా

టు ప్రభువును; స్వీడెను యువరాజు యువరాజ్యము క్లారన్సు మానుకు బతుకునకుండుననుచు రాజనందీరమునకు బయట రాజుగారును, రాజీయ, రాజకుటుంబమువారును, నిలుచుండి మెరియకు అత్యుత్సాహకరమగు స్వాగతము నొసగిరి. అపటాలమునందు ప్రాన్సునకుపోయి యుద్ధమున పనిచేసినవారు 12 మందికంటె అధికముగా లేరు.

మండలాధికారుల ప్రశంస

లండను, ఫిబ్రవరి 25:— నిర్వహణ కె. డి. రీసుగారు భారత సంస్థాపనలను గూర్చి యూనివర్సిటీ కాలేజీలో ఉపన్యసించిరి. ఆ సమయమున హిందూదేశమందలి మండలాధికారులు చేసిన పనిని విశేషముగ ప్రశంసించుచు మాంట్సు గారు రసిన పుత్రులు చదువబడెను. ఇండియా అభివృద్ధిని తే మమునకును మండలాధికారులు లెంతేయో నుపకరించిరి. క్రొత్త కాననములను జట్టి వారెట్టి పనిని చేయవలయునని పార్లమెంటు విధించినో తెలియదుగాని హిందూదేశము త్వరలో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును బడ యుటకు మండలాధికారి చాల ప్రాముఖ్యమును పనిని చేయవలసి యుండును. ఇదివరలో నింతాయు నొచ్చుకొనకుండ మండలాధికారి యొనరించిన అమూల్యసహాయము వారలయందుగూడ నిట్లొసరించెదనన ఆశను బలపరుచుచున్నది. సభాధిపత్యమును వహించిన సింహాక్రభువుగారు రంతయు మండల పరిపాలనను బాగుగ జరుగుటమీదనే ఆధారపడియున్నదని చెప్పిరి.

ప్రాన్సు

క్లెమెంకో గారు సభి కేసులు

పారిసు, ఫిబ్రవరి 28:— కేటి మధ్యాహ్నము ప్రాసెడింగ్లు సాయంత్రుగారికి జరిపింప. క్లెమెంకో గారు కౌన్సిలు సభికితోయిరి. సిమ్టెట సతేడు యుద్ధమంత్రివర్గమువారిలో విభిన్నాభిప్రాయము పనినిగూర్చి మాట్లాడిరి. ఆ వెనుక మార్షలు ఫాటగారిలో మాట్లాడిరి.

ఉన్నత యుద్ధసంఘ సమావేశము.

లండను, మార్చి 8:— కేట్రువుల సేవలను తగ్గించుటను గూర్చి సైనిక నాకాదశ విమానకాఖల ప్రతినిధుల సమావేశము సంఘమువారు విసిరి. పిదు మరల బుధవారమునాడు సమావేశ మయ్యెదరు.

ఆల్బెను లో రెయిను సమస్య.

పారిసు, ఫిబ్రవరి 26:— ఆల్బెనులో రెయినుల నుప్పి ముకొన్నిలు మొదటి పర్యాయము సమావేశమైసపుడు జర్మనులు చేసిన ప్రజాభిప్రాయనూచనను తొగిసివైచి, పరాసు వారుగనే యుండవలయునను నిశ్చయమును భాయపరిచిరి.

కెనడా

కెనడావారి యుత్తరముహాసముద్ర ప్రయాణము

ఒట్టవా, ఫిబ్రవరి 27:— కెనడియా ఎక్స్ ప్రెస్ సభి సభ్యుల గారిట్లు తెలియజరుచున్నాడు:— స్టాక్టన్ ను గారు ఆలాస్కా తీరమున జేరిరి. ఇంతటితో కెనడావారి ఉత్తరముహాసముద్ర పరిశోధక ప్రయాణ మంత మొందినది. స్టాక్టన్ గారు కెనడియా 15-వ తేదీని ఆలాస్కా తీర మందందు కానుదీవులను విడిచివెట్టిరి. అచటి కాలని వెంబడి పోయినవారిలో 9 గురు తెల్లవారు. తక్కిన 4 గురును ఎస్కిమోవారు. 15 దినములు యుత్తరముగ ప్రయాణ మొనరించిన పిమ్మట వారిలో నాలుగుగురు మరల వెనుకకు పంపబడిరి. తక్కినవారు మంచుకలము వెక్కి ప్రయాణము సాగించిరి. తిరుబడివార్ధములను బట్టుకొనలేదు. అచ్చటి జలచరములనే ఆహారముగ నుపయోగించుచుండిరి. వారు పశ్చిమదిశగ గొంపోవబడిరియను, ఎడ్మెంట్స్ పుట్టును తిరిగి రనియు, 14 డిగ్రీల వేడిగల ఉత్తరప్రదేశము వరకు పోయి రనియు, ఇంతవర కార్థమునకు వచ్చినవారికంటె వారు 150 మైల్లెక్కుడు ప్రదేశమునకు ప్రయాణము చేసినరయు తెలియ మున్నది. ఇదివరకున్నట్లు తిరుంపబడుచున్న కేనాన్సుల్యాండు లేదని వారు తెలుపుచున్నారు.

ఉపాధ్యాయుడు.— సోమరిపోతు అంటే యేమిటి? పిల్లవాడు.— గొర్రెపోతు చూసేను, ఆపోతు చూసేను గాని, సోమరిపోతుని ఎప్పుడూ చూడలేను.

రుమ్మా

బోలెవిన్కుల ఘాతుక కృత్యములు

కోపన హేగను, ఫిబ్రవరి 20:— ఎస్థోనియా ఆధికారులు వ్యాసిన విశేషము దుష్కృత్యములను ఘాతుక కృత్య మొనరింపబడినట్లు తెలియబడుచున్నది. “ఎస్థోనియానుండి బోలెవిన్కుల ఘాతుక కృత్యములు” లెననుబద్ధులద్ద పెద్ద న మాధులు మూడు తగ్గివ్వబడినవి. ఆందు 82 కేసులున్నవి. వారి మొదలును చెరకుమున్నవి. ఆ దొంగత్వములలో మరణింపబడినవియుండినవి దొంగడు తప్పించుకొనినవి ఈ ఘోర ప్రదర్శనమును కర్పించెను. ఆ దొంగత్వములందలైనను మొదట తునామలతో గాల్పబడి అనంతరమా గోతులలో త్రొక్కివేయబడిరి. ఆ ముచ్చెరకుల చింపిరి గుడ్డులు, మొదలు ముక్కలును, బాట్టును వెదజల్లి నట్లు పడియుండిను. బోర్నాటువద్దగూడ నిట్టి భయంకర క్రౌర్య మొనరింపబడినది. అచట కేసులు మంచు కేసులతో పూడ్చివెట్టిబడినవి. నార్వాగ్లద్ద ముగ్గురు స్త్రీలు చంపబడిరి. వారి కుత్తుకలకు చుట్టును రాట్లు ప్రేలాడగట్టి నదిలో వదల్రొసిరి.

జర్మనీ

బూహీమియాకు సహాయ మొనరించుట.

పారిసు, ఫిబ్రవరి 26:— బూహీమియాకును జైమ పీదనమున చాల బాధపడుచున్న ప్రజల సహాయము ప్రేగునకు పనిబుగ్గుల మంచులను ఆరువైత్రి పోకరములను బంతుబడినవి. ఆహారసామగ్రియు నత్యధికముగ బంతుబడును.

మూన్స్టే యుద్ధ ముం మొంతుట.

కోపన హేగను, ఫిబ్రవరి 25:— మూన్స్టే తంత్రీవార్త కమ్యూనిస్టులు ప్రకటించిన ప్రజాప్రభుత్వ ముద్దమని ప్రకటించుచు మెబాటి సోషలిస్టులును ఇండిమెంటు కమ్యూనిస్టులు నేదియో యుద్ధంబడినను గావించిరి. వానజేదను నందలి తాత్కాలిక ప్రజాప్రభుత్వము నంగీకరించిరి. సైనిక కాననమును తొలగించి అన్ని ఆయుధములను మంచుచుండు సామగ్రిని వక్రముచేయుటకు వారు ప్రాణకొనిరి.

పేగువీధులలోని పోరాటము.

అంప్టర్డును, ఫిబ్రవరి 26:— పేగు తంత్రీవార్త.— కేనివారముంతయు ఘోరమగు ఘర్షణ జరిగెను. కమ్యూనిస్టుల నేక రాష్ట్ర కార్యాలయము లాగ్రిమించుకొనిరి. వివాదార్థములు, నేషనలు గార్డులు కమ్యూనిస్టులతో బోల నగరములో జొచ్చి వారి నేక కార్యాలయమునుండి తమివేసిరి.

బవేరియా కలహము.

బెర్లిన్, ఫిబ్రవరి 25:— బవేరియా మంత్రులు హెర్రె మసిమ్మ, హాఫ్మను గారుల కిటీరల డెముటు సభలో జరిగిన కోలాహలములలో దెబ్బలు తగిలి యుండెను. వారిపక్షము య్యానిచ్చిలో కన్పించుచున్నాడు. దాచివేయబడిన మార్షలు ఇంక నట్లనే యున్నది. నగరము నెమ్మొగిగనున్నది. ఎర్రపక్షము వారు మరల పోరంభించిరి.

లండను, ఫిబ్రవరి 26:— హంబర్గ తంత్రీవార్త.—

కరణుజొచ్చిన యూబోను ఇంగ్లండును కంపబడుచుండగా దాగురు బ్యాంకులో ముగిసిపోయెను. నాకాయంతువారలు సంతోషపడిరి.

జనరలు మోలెట్యో గారు.

లండను, ఫిబ్రవరి 25:— తూర్పు ఆఫ్రికాయందలి పూర్వ జర్మను సేనాని జనరలు వారు మెట్యోగారు ప్రిమాతును జేరి హాలెండునకు బయటకు జేరిరి. ఆ నాకాయంతుండిన ఇతర జర్మనులైవీలు వదలగిరి.

బవేరియా సోవియట్లు ప్రజాప్రభుత్వము

కోపన హేగను, ఫిబ్రవరి 26:— మూన్స్టే తంత్రీ వార్త.— కార్మికులయొక్కయు, సైనికులయొక్కయు, వ్యవసాయవారుల యొక్కయు సభాప్రతినిధులు 200 మంది లాండు టాగులో సభ జేసి, కార్మిగనే తాత్కాలికకాతీయ సంఘముగ నెలకొల్పబడనలె నను నూచనము సంభోషముతో నాదరించిరి. 5000 మంది కార్మికులు సభ జేసి పెంటనే సోవియట్లు ప్రజాప్రభుత్వమును ప్రకటించ గోతుచున్నారనియు, రుమ్మా సోవియట్లు ప్రజాప్రభుత్వమువారిలో సంబంధము నెలకొల్పి గోరుచున్నారనియు, రాష్ట్రపు ఋణమును చెల్ల గూడదని కోరుచున్నారనియు కొంతమంది ప్రతినిధులు తెలిపిరి.

The Guards' Return.

Triumph Welcome.

LONDON, February 2.

The Grenadier Guards were accorded a triumphal welcome on their return to London from Germany yesterday. Though no ceremony was arranged, the hour of arrival being uncertain, St. Pancras Station was crowded within and without. The bands of the Brigade of Guards were awaiting their arrival and played "See the Conquering Hero Comes".

General Fildes, Commanding the London District, welcomed them on behalf of the King. The Battalion marched off with bands and colours, accompanied by thousands of people, including wives, sisters, and sweethearts. They were vociferously cheered along the whole route to Chelsea. It was, indeed, the happiest and most exultant procession London has seen for years. Queen Alexandra outside Marlborough House, the Duke of Cornwall, the Crown Prince and Princess of Sweden outside Clarence House, the King, the Queen, the Princess, and Princess Mary, at a window of Buckingham Palace greeted the warriors. The Battalion did not include more than a dozen who went to France in 1914.

Boxing Contest.

LONDON, February 27.

At Holborn: Mr. Stadium to-night in twenty rounds boxing contest for two hundred pounds aside and a purse of one thousand of beckett knocked Wells out in fifth round.

Henley Challenge Cup.

Although usual Henley challenge cups will not put up for competition this year, Henley Regatta Committee has decided to hold an interim regatta on July 4th and 5th. The provisional programme includes eight and four without coxswain for allied forces. New Zealand, Australia, Canada and Britain will be represented and it is hoped that United States, Belgium and France will be able to send an eight or four or both. Other events are Oxford and Cambridge trial eight, public school eight, open senior eight, open fixed seat eight, open senior coxswain less luxury, public school four, open fixed seat four and pair-oar and sculling race open to amateurs from allied countries.

M. Clemenceau.

Attended Council Meeting.

LONDON, February 28.

PARIS: M. Clemenceau visited President Poincaré this afternoon and then attended the meeting of the council. He afterwards called at ministry of war where he discussed business with heads of departments and conferred with Marshall Foch.

Passive Resistance Movement.

Anglo-Indian Press Comment.

CALCUTTA, March 4.

Referring to Mr. Gandhi's letter on the Howlath Bills the Statesman says:—It is a pity that before penning his verbiage Mr. Gandhi did not pause to inquire what is the most elementary right on which the state is based. Mr. Gandhi's conclusion that secret violence was confined to isolated and small parts of India, is in flat defiance of indisputable evidence contained in the Howlath Committee's report. In this case, as in so many others, the political agitator does not speak for the mass of his countrymen. The reasonable procedure adopted by the Government of India to secure the arrest and confinement of persons of known anarchical tendency has given peace and security to the countryside, and the Government may persist in their policy in the absolute conviction that time will reveal the artificial character of the propaganda now set on foot by Mr. Gandhi.

Englishman.

The "Englishman" observes:—It is obvious from Mr. Gandhi's rambling and at times incoherent letter accompanying the pledge of passive resistance, that he must not be considered as a serious critic of the bills, because his is a type of mind which cannot realise and understand the hard facts which confront the Government. The impudent assumption that a self-appointed committee can decide for itself what laws to obey is the very negation of Government, and matters would come to a pretty pass if the authorities allowed themselves to be deterred from passing necessary measures for the public peace and protection by puerile threats of this kind. If the Viceroy has invited Mr. Gandhi to Delhi, we trust it is in order to teach him bluntly and convincingly the first principles of political responsibility and not for the purpose of trying to make terms. It is clear that no concessions will buy off the opposition to this bill and the only thing that the Government can decently do is to withdraw its promise to a time limit of three years to the Act and place the measure permanently on the statute book.

Select Committee's Report.

Bengal's Comment.

CALCUTTA, March 4.

Referring to the Select Committee's report on addition bills the "Bengalee" says that Messrs. Banerjee and Sastri have made it perfectly clear in their note of dissent that they entirely disapprove of the policy and principle of the bill and it is highly unfair to suggest that they have virtually accepted the bill. Messrs. Kaparde, Patel and Malaviya refused to sign the report. We think a better course for them would have been to refuse to be members of the select committee. They knew full well that in the select committee it is only details of the bill that are considered and not its main principle. Knowing this, they accepted the membership of the select committee and now they have taken upon an attitude which may have a good effect from the historic point of view, but is sanctioned neither by parliamentary practice nor by prudence and common sense.

The "P. & O." Company's S. S. "Nankin," which left Bombay on the 1st Ultimo arrived in London on Friday the 28th Ultimo, all well.

The Supreme War Council.

Disarmament of Enemy.

LONDON, March 3.

The Press Bureau states:—A communique from Paris says that the Supreme War Council discussed the report of Military, Naval and Air experts concerning disarmament of the enemy. The next meeting will be held on Wednesday.

Indian Institutions.

Warm Tribute by Montagu

to District Officers.

LONDON, February 25.

During Rhodes lecture by Sir J. D. Rees on Indian Institutions at the University College last night, a letter from Mr. Montagu who is in Paris was read, paying a warm tribute to the work of the District Officers in India. Mr. Montagu said it was difficult to exaggerate the services of the District Officer to the development and wellbeing of India. Whatever might be the exact plan which Parliament would ordain for the progressive realisation of responsible Government in India, the District Officer would play an essential part. The record of the service, which this fine type of public servant had ungrudgingly given to India in the past, entitled them to look forward confidently to the share he would have in the development of Self-Government. Lord Sinha who presided emphasised that everything turned upon good and efficient district administration.

The Great Labour Conference.

LONDON, February 27.

The Great Labour Conference convened by the Government with the object of evolving measures which will render strikes impossible or prevent them until matters in dispute have been submitted to an impartial tribunal, met at the Central Hall Westminster. Eight hundred delegates were present representing the employers and employees. Mr. Horne, the Minister of Labour presided and was supported by Mr. Lloyd George. Mr. Albert Stanley, T. C. B. Roberts and Doctor Macnamara on entering received an ovation.

Presidential Speech.

Mr. Horne, in the course of his opening speech said that Government did not favour the establishment of national factories. Such a step would tend to hamper private enterprise. The Government had decided to reduce unemployment donation after the expiration of thirteen weeks. Men would receive twenty and women fifteen shillings a week for further thirteen weeks. The allowance would continue to be six for first and three shillings for each subsequent child.

Labour Unrest.

Referring to unrest Mr. Horne said that whatever view was held regarding merits of disputes it was plain that their continuance was a menace to the life of the country. Mr. Horne, dealing with the suggested remedies for unemployment, pointed out that Government was taking measures to expedite orders for various departments in order to increase work available.

Hop-fal Future.

Housing Schemes were being similarly hastened. Mr. Horne invited the Conference firstly consider unemployment which was considerable and growing, but he was not disquieted about the future, for soon there would be no lack of employment. With regard to working hours, Government view was that the more they could reduce hours of labour consistently with maintaining the output necessary for country's existence, the more they would be helped to better conditions in the state. The Government desired the Conference's opinion on such a national question as arranging minimum wage. The Government was giving special attention to wages paid to women in certain classes of work. The cost of food would gradually decrease. The tendency of to-day was to give labour a larger share in the control of industry. Committee of Employers and Employees was considering Bills for restoration of Trade Union Laws which had been surrendered for the duration of War. Mr. Horne announced that the Premier would participate in the conference's discussion.

A Shooting Accident.

European Slightly Injured.

CALCUTTA, March 4.

At midday on Monday Mr. L. Marquez, Secretary, Marine Engineering Association, Humayun Place, Calcutta, met with an unfortunate shooting accident. He was loading a pistol in order to kill a mad dog when it accidentally went off and the bullet struck him on his right hand. His injuries were, however, of a slight nature.

Amir of Afghanistan.

Sardar Amanullah Khan Proclaimed.

DELHI, March 4.

A communique says:—Official Afghan reports received yesterday in Peshawar announce that Sardar Nusrulla Khan the Nair-uz-Sultana, has renounced his claims to the throne of Afghanistan and has sworn allegiance with all the civil, military and religious representatives to Sardar Amanullah Khan the Ala-ud-daula who has been proclaimed Amir. Sardar Amanullah Khan is the third son of his late Majesty Habibullah Khan.

Australian Wheat.

DELHI, March 4.

In addition to five steamers carrying 31,000 tons of Australian wheat and due to arrive in Bombay as already announced before the 15th March, information has now been received that the following steamers have left Australia with the cargoes of wheat and for the ports named against each. They are all due to arrive before the 25th March. "Drington Court"—7163 tons, Bombay "Liddedale"—6240 tons—Calcutta. "War Viper" 6909 tons—Karachi "Malta" 4000 tons, Bombay. A number of other steamers have already been nominated for subsequent shipments.

The Indian Legislative Council.

Next Meeting's Business.

DELHI, March 4.

The legislative business for the meeting of the Council on the 12th March will include Sir James Meeson's presenting the report of the Select Committee on the bill to impose a duty on excess profits arising out of certain business. The Commander-in-Chief will introduce a bill to extend the operation of the Indian Defence Force Act, 1917. Further Sir James Meeson will move that the bill to amend the Indian Paper Currency (Amendment) Act 1917 be taken into consideration and passed. Sir James Meeson will move that the bill to extend the operation of the Motor Spirit (duties) Act, 1917, be taken into consideration and passed. Sir James Meeson will move that the bill to amend the Indian Income-tax Act, 1918, be taken into consideration and passed. Sir William Vincent will move that the report of the Select Committee on the Bill to make provision in special circumstances to supplement the ordinary criminal law and for the exercise of emergency powers by the Government be taken into consideration and passed.

The Peoples Bank of India.

Creditors Meeting.

LAHORE, March 4.

A meeting of the creditors of the Peoples Bank of India Ltd., in liquidation was held today at the bank premises. Mr. S. B. Billimoria, additional official liquidator of the bank took the chair. 22 creditors were present representing original claims of over 10 lakhs. After Mr. Billimoria read his report discussion followed in which Lala Harkishen Lal, Messrs. Mukraj Notam Das, T.C. Butani Hargopal and others took part and the following resolutions were adopted:—That the distribution of surplus be at a uniform rate instead of at the rate of contrast that existed at the commencement of the winding up (2) that whenever surplus is paid it should be paid at 17 annas in the rupee in full satisfaction of the creditors claims for principal and the interest and balance be given to contribution, (3) that the shares of the Punjab Cotton Press be distributed for one anna in rupee on account of surplus and if any creditor should not approve it he would have equivalent cash down for value of his shares at Rs. 500 each and if it should be sanctioned Lala Harkishen Lal will deposit Rs. 50,000 as guarantee with the official liquidator. Other two resolutions requested the official liquidator to realise the Punjab Cotton Press loan and Cowanpore Flour Mills Company's loan and shares at little sacrifice at the earliest opportunity, the rate of discount being left at the discretion of the liquidator. The last resolution placed on record the deep appreciation and thankfulness of the creditors of the valuable service rendered by the previous official liquidators and the present liquidator Mr. Billimoria and the Judge of the Chief Court, Mr. Broadway.

The Financial Statement.

Sanjeevaratnam.

BOMBAY, March 3.

The "Sanjeevaratnam" characterises budget as most disappointing declares the expenditure of 48½ crores for maintaining so called military efficiency when there was no fear of aggression as most preposterous, so also railway expenditure of 24½ crores which is more than double the maximum figure fixed by the Mackay Committee.

Hindustan.

The "Hindustan" calls it an Anglo-Indian budget such as was bound to lead India to continual serfdom. India will have to pay for protecting conquered territories where it will have no right of interest. There is no single item in the budget inviting serious thought of Mercantile Community.

H. M. S. Mint Strike Continues.

BOMBAY, March 4.

The strike of the employees of H. M. S. Mint at Bombay still continues. Major Willis, Mint Master, posted a notice on the Mint gate on Saturday informing the men that the special bonus which he had been recommended had not been sanctioned by the Government and that in lieu of the bonus he had sanctioned a permanent increase in the wages at the rate of one anna to those who were in receipt of 10 annas and less per day, and 2 annas to those who were in receipt of more than 10 annas a day. The notice was read by the strikers who appeared to be satisfied and it was expected they would resume work without any further trouble. Instead of doing so the strikers yesterday made a representation to the Mint Master through a pleader reiterating their original demand of increase of 4 annas a day all round and further they asked a bonus of two months wages and strike pay. The Mint Master subsequently posted a new notice informing the strikers that those who would not return to work yesterday will be locked out till 5th instant and if they do not resume work on that day in terms already mentioned they will be dismissed, and if they were ever reengaged they would be reengaged at the lowest rates of wages applicable to their respective work as though they were new employees. It may be mentioned that the permanent increases now sanctioned by the Mint Master as stated above are in addition to the special allowance which the men were given in settlement of the first strike which started in January, namely one anna to those receiving eight annas and less per day and two annas per day to the rest.

All-India Moslem League.

Raja of Mahmudabad Resigned Presidency.

LUCKNOW, March 4.

A correspondent wires:—The Raja of Mahmudabad in a letter to Mr. Wali says:—I thank most sincerely the members of the All India Moslem League for unanimously re-electing me as President of the League, at the sessions in Delhi. I extremely regret to say that for reasons stated by me in a previous letter in November last I am unable to continue longer as President of the League. This resignation will come into effect from the 1st March.

Preliminary Peace.

Identical Naval Terms.

LONDON, February 28.
The "Times" Paris Correspondent says:—The Naval terms of the Preliminary Peace are practically identical for Germany, Austria, Turkey and Bulgaria. They provide for complete disarmament and Germans are called upon to hand over battleships Oldenburg, Thuringen, Ost Friesland, Heligoland, Posen, Westfalen, Rheinland and Nassau, Cruisers Pillau, Graudanz, Regensburg, Stralsund, Strassburg, Augsburg, Kolburg and Stuttgart and ninety-two modern torpedo boats, Heligoland fortifications and harbours are to be destroyed at German own expense. The fate of the Island itself will be decided at the Peace Conference. All fortifications defending access to the Baltic will be razed and the Kiel Canal will be open to warships and merchantmen of all nations. Thirty-one German and forty Austro-Hungarian Merchant Cruisers and Auxiliaries be treated as merchantmen. The German cable system comprising fourteen cables will be returned to its previous owners. The wireless stations at Nauen, Hanover, Berlin, Vienna, Budapest and Pola will be restricted to commercial use. The Austrian fleet of thirteen battleships, twelve cruisers, seventy torpedo boats, thirty-three submarines and twelve Danube monitors will be handed over to Italy. The Turkish and Bulgarian warships will be treated in a similar way.

Allied Mission to Poland.

LONDON, February 28.
WARSAW:—The Inter-Allied Mission to Poland is going to Posen to-day to meet the German representatives in connection with carrying out terms of armistice relating to Polish-German frontier. Sir Esme Howard has notified the Polish Government that Britain has recognised the independence of Poland and acknowledged her Government.

Zionist Delegates Heard.

LONDON, February 27.
Reuter learns that Zionist delegates were heard by Peace Conference today. They claimed the right of Jews to constitute Palestine their national home, the rights of all existing non Jewish communities being respected and safeguarded, under trusteeship of Great Britain as mandatory of the League of Nations.

German Prisoners.

LONDON, February 27.
AMSTERDAM:—A telegram from Berlin says:—The "Cologne Gazette" states that Marshall Foch, in a written statement to Erzberger replying to request for the return of German prisoners, declared that there could not at present be any question of such return, but the Allies would favourably consider the question of early repatriation of those seriously ill and wounded.

The Late Amir.

Reference in House of Lords.

LONDON, February 27.
Replying to Lord Lamington in the House of Lords, Lord Curzon said:—Apparently while the late Amir was camping near Kabul, his tent was entered in the early morning of February 20th and he was killed by shots. He was also stabbed. The body was taken to Kabul by the members of the family. It was not known whether the assassination was due to religious or fanatical reasons or reasons of politics or domestic intrigue. Lord Curzon paid a high tribute to the late Amir's loyalty to Britain. There was no reason to suppose that there would be any interruption of friendly relations between Britain and Afghanistan whose independence we desired to maintain.

German Ex-Commander.

LONDON, February 28.
AMSTERDAM:—On Lettow, the ex-commander in east Africa, arrived at Rotterdam on 26th, accompanied by his staff and twenty-four German Officers, eighty-six noncoms, 197 women and children and nineteen officials. They were welcomed by the German Minister Rosen and Prince Henry. Latter as President of Red Cross delivered a speech.

Suit Against Railway Co.,
Dismissed by Allahabad High Court.

ALLAHABAD, March 4.
At the Allahabad High Court the Chief Justice and Sir P. C. Banerjee disposed of an appeal from the decision of the Subordinate Judge of Agra, dismissing the suit for damages against the Bombay Baroda and Central India Railway on the ground of jurisdiction. It appears that near Bandiqui Station the daughter of Pandia Sham Narain, Salt Inspector, fell out of train. His wife in trying to save the child also fell and received injuries from the effects of which she died. They had booked their tickets from Agra and Pandia Sham Narain filed a suit against B. B. and C. I. Railway at Agra claiming twenty-five thousand rupees damages for the death of his wife and rupees five thousand for injuries to the child. The police made investigation and came to the conclusion that traffic staff was to blame for not closing the doors of the carriage at Bandiqui properly. Their Lordships held the Lower Court was right in saying it had no jurisdiction and dismissed the appeal.

The New Dewan.

Address of Welcome Presented.

ERNAKULAM, March 4.
Mr. Vijayaraghavachary took charge from Mr. Phore on the 3rd instant. The Town Council of Ernakulam presented him with an address of welcome in which they pressed the question of revising the municipal regulation. The New Dewan briefly replied promising early and sympathetic examination of their question.

Latest Telegrams.

LONDON, February 27.
A telegram from Berlin says:—According to reports in the Nosische Zeitung from Weimar, the strike in central German Coal District has extended. Halle is in State of Rebellion and much property has been destroyed. The Berlin-Halle-Weimar Railway has been badly damaged and traffic on it is completely at standstill. Communication with Berlin via Leipzig is also interrupted owing to rails being torn off. A general strike has broken out at Erfurt.

LONDON, February 27.
WASHINGTON:—President Wilson to-day discussed the League of Nations for some time with the Foreign Relations Committee of the Congress, whom he told that unless United States entered the League, the League would fail and chaos result in Europe.

LONDON, February 27.
PARIS:—It is officially estimated that France's war losses total nearly Five thousand million sterling.

LONDON, February 27.
AMSTERDAM:—A telegram from Berlin says:—Soviets have proclaimed republic in Saxony and General strike at Leipzig. All railway traffic in Saxony is stopped.

LONDON, February 27.
The Wedding of Princess Patricia was celebrated at noon today. The bride drove to Abbey in closed Royal Landau with grey horses and postillions with scarlet coats. The weather was dull but streets were lined by cheering crowds. The scene in crowded abbey was most impressive. The duke gave away his daughter. The bride and bridegroom afterwards returned to St. James Palace in open Landau and were given an enthusiastic reception. Fifty guests sat down to wedding luncheon the King and Queen. The Honeymoon will be spent in the country. It is announced that Commander Ramsey has been appointed Naval Attaché in Paris.

Strike Postponed.

LONDON, February 27.
A conference of delegates of the Miners Federation of Great Britain has decided to postpone the issue of strike notices until March 22nd which is two days after the issue of Coal Commission's interim report on hours and wages.

యూదుల ప్రతినిధులు.

లండన్, ఫిబ్రవరి 27:—యూదుల ప్రతినిధుల భావములు సంధిసభ వారు వినిరి. వెల్స్లేస్లో నన్ను యిక్కరకతములవారి హక్కులకు భంగము కలుగని పద్ధతిని నానాకేళ సంఘమువారి రిచ్చిక అధికారములను ధర్మ్యులగు బ్రిటిషువారి యజమాన్యముక్రింద యూదులు వెల్స్లేస్ దేశమును కోరిరి.

సంధివిషయమున నౌకాదళ నిబంధనలు

లండన్, ఫిబ్రవరి 26:—ఈ పరతులు జర్మనీ, ఆస్ట్రియా, టర్కీ, బల్గేరియా దేశములకు సమానముగ నే యున్నవి. అన్ని దేశములవారును నౌకాదళమును పూర్తిగా తగ్గించవలెనని మానిపబడెను. జర్మనుల నౌకాదళముల నన్నిటిని తగ్గించవలెను. హాలీగోలాండు కట్టడముల నన్నిటిని నశింపజేయవలెను. ఆదివిసంకతి గూడ సంధి సభవారివలన పరిష్కరింపబడును. టీబీకాబుల్లోని కందరికిని ప్రవేశముండవలెను. బాల్టిక్ కట్టడముల నన్నిటిని నిర్మూలించవలెను. యుద్ధనౌకలను వాణిజ్యనౌకలకు మార్చవలెను. వాయువాస్త్రాస్త్రాణువులనుండి వాణిజ్యవాస్త్రులను మాత్రమే వంపవలెను.

విశాఖపట్నం జిల్లా సర్వేన్దితాలూకాలో తహశీల్దార్ వారు సర్వజనముపాదుముగ విద్యుదును వర్తనలచే సరసమైన వెలుగు నప్రస్తుతముచేయించుచుండుటచే పత్రిక పత్రికలూ బీదకుటుంబీకులూ డౌచుబాధను పురచి నిశ్చలచిత్తముతో ఆనందమును బొందుచు ఆబాలగోపాలము వారి ఖ్యాతిని కనోళ్ళ కొనియాడుచున్నారు. తాలూకాయందంతటను ముఖ్యమైన గ్రామములలో డిహూ వెట్టించి ఇందుమించు అన్నిచోట్లను ఒకేధరకు విద్యుదు పుజలకు అందుబాటుగనట్లు చక్కని యేర్పాటుల గావించిరి. మ-రా-రా-త్రీ, అమిరుపు గంగ రాజు పంతులుగారు సాలూరునుండి విద్యుదును తెచ్చి మేలుపాక గ్రామములలో నీలున రూపాయకు ఆరుశేర్లపావు చొప్పున యిచ్చుచున్నారు. ఈ కాటకపురోజునుగో పుజలజేయము కొరకై బహువిధముల పాటుపడుచు చుట్టుపట్టుల స్థలములలో కన్న చాకగా కూడ ఇప్పట్లో కొరకునట్లు చేయించిన యేర్పాటులకై శ్రీ తహశీల్దార్ వారిని మిక్కిలి ఆభినందించుచున్నాము. అని ముద్దా సోమప్పకాశ్రీగారు మాకు వ్రాయుచున్నారు.

పోలండును మిత్రమందలి సంఘము

వార్సా, ఫిబ్రవరి 28:—పోలండు జర్మనీదేశముల నుండి వచ్చు నూర్పు విరామపు పరతుల నమలు జరిపించుటకు జర్మను ప్రతినిధులతో మాచ్చటించుటకు మిత్రమందలి సంఘమువారు నేడు పోసెనుట వెల్లిరి. పోలండు వారి స్వాతంత్ర్యమును పోలండు దొరకనమును బ్రిటిషువారు పరిగణించిరని సర్ హో. వర్థగారు నడిపిరి.

TAKE THE OFFENSIVE
AGAINST CATARRH.

Many people are inclined to neglect this disease in its early stages—don't commit such an error! Catarrh gives rise to many diseases such as—Bad Sight, Deafness, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Sore Throat, Influenza etc. To effectively cure and Catarrhal disease you "must" remove the Catarrh and that is what most remedies fail to do. The Actina Treatment gets right to the root of the trouble and the powerful vapour courses through even the minutest nerves and blood-vessels in direct contact with the affected membrane, removing the congestion, and restoring healthy circulation. Invest Rs. 25-8 (plus postage, etc.) in an Actina and save specialists' fees. Valuable Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing particulars of our Conditional Trial Offer and testimonials, post free from Rai B. S. Bhandari, M. A., Batala (India). (669)

ACTINA NATURAL TREATMENT.
GET GOOD SIGHT.

by removing the cause of bad sight. Don't commit the common error and take to spectacles as the only remedy for eye-trouble—they will correct your sight, but what you want some thing to cure your eyes, viz—the Actina Treatment. Actina has succeeded where specialists had failed, simply because it assists, and not opposes, Nature. It is essentially a natural treatment and the hundreds of testimonials are proof that it is a successful treatment. To use it is simplicity itself remove the two sorrow caps from the Actina Instur ument releasing the powerful vapour which applied to the eyes and inhaled through the mouth and nostrils, sets up and maintains a good circulation in all parts of the eye, removes congestion and restores the organ to perfect health. It is an unequalled cure for all eye troubles, such as Iritis, Catarracts, Granulations, Sore Eyes, Ulcer, Opacity, etc., etc. Invest Rs. 25-8 in an Actina and save 'specialists' fees. Valuable booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease" containing particulars of Conditional Trial Offer and convincing testimonials post free from Actina H. P. Sole Agency, Batala (India).

Actina Way.

బాయిలరిక్

బాయిలర్ లో కలుగు, పాచి, శ్రుప్పు, మున్నగువాటిని పోగొట్టును. మరి శ్రుప్పుడును వట్టినియును. ఇప్పుటి, స్టీమ్ ఎంజిన్ యంత్రముల కన్నిటికిని, బాయిలరిక్ ముఖ్యముగా నుండవలెను. 1 డ్రమ్ములో 1 హండ్రిడ్ వెయ్యటు బాయిలరిక్ యుండును. 1 డ్రమ్ము వెల రూ 40-0-0 లు. ఏటికి మార్గులు నన్ను వారొక్కరే, మొత్తరని, ఏజంట్లు. వీరి ప్రధానకార్యాలయము, ఇంగ్లాండు దేశముననున్నది. వలయువా రిట్లు వ్రాయవలెను. మార్గులు నన్ను అందు కోరిమిటెడ్, ఇంజినియర్ ను (1493) 9 సెకండులైన బీచి, మదరాసు.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమున కావ్యకముఖమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి కఠినసాఖ్యమును దృఢకాత్రమును, ఆ యుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీకబడును. పోస్టుచార్జి యు మే మే భరించి పంపెదము. వెంటనే వ్రాయుకోరెదము. (219)
వైద్యశాస్త్ర మణికంకర్ గోవిందజీ, ఆతంకన్ గ్రామ బేపథాలయం, 157, బ్రాడ్వే, చంద్రాన్

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము
(984) ఈ ఆపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడీ, యోగ దృష్టి, వాస్తవాధారము, ఇగ్నీ ఖం ఇంద్రజాలము, మంత్ర కాశ్రువు, భూకవైద్యము, యంత్రములు, ఆ మెరికావారి చీట్ల పేక తమాషా, విశ్వావిద్యోదవిద్యలు, అలపు ఇంతేగాక పునఃపునః చూడవలెను. గామికి వెట్టిన పుట్టిగారు, జీవముతో సమాధయగుట, కఠిరములేని రేలకాయ పో ముట లాడించుట, భూమిపైన గజయోతున గాలిలో మునుపుని నిరాధారముగా నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్సరముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. దీని వెల 4 రూ॥ 50 పి. ఆర్. జనార్దనం కాయము, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

వృత్తాంతములు.

లాహోరు పీఠాధ్యక్షులు (తెలంగాణ 4వ తేదీ) సభ తేదీ ప్రస్తుతము లిక్విడేటరుగనున్న బల్లిమోడు గారి నివేదికను విచారించెదరు.

ప్రస్తుతపు ఏర్పాటుల ప్రకారము నై నిక ప్రధాన కమిషనరు మార్చి 2వ తేదీన పీఠాధ్యక్షుల ముందుకు. నివిలు డిపార్టుమెంటులు 24వ తేదీన ముగియవను. అందఱుద్వారాగీ యాజమాన్యము 31వ తేదీన తరువనని ప్రారంభించెదరు.

ఎస్. ఎస్. సర్. గారి సభిములు ఎసిగ్నీ గా నియోగించుటలన కర్ర బాల్లు ప్రాదర్శన గాదు ముఖ్యోద్ద్యోగములు బహుముఖ అట్టె పెట్టబడవలయునని చేసిన యేర్పాటునకు భంగకరముగ నున్నది గాన నట్లు నియోగించవలసిన అసమర్థుల తీర్మానము లింక సహానుభూతిగ వట్టె యంపబడుచున్నది.

యాదాద్రితరువాత్యుదీయ మహాసంఘ ప్రతినిధులు 9వ తేదీన ఎన్నుకొనబడుదురు. కాంగ్రెసు అభిప్రాయములు ను లీగు అభిప్రాయములు ఒకటిగా యగుటలన ఫిబ్రవరి 27వ తేదీన తెలుపుదిన కాంగ్రెసు లీగు ప్రతినిధులను పిలిపించెద రని తలంపబడుచున్నది.

క్రిందటి నెలలో 1,70,000 టన్నుల విద్యుదు బర్మా నుండి ఇండియా కెగుమతి చేయబడినది అందు 78,000 టన్నుల విద్యుదు బొంబాయికిని, 49,000 టన్నుల విద్యుదు కలకత్తాకును మిగతా విద్యుదు చెన్నరాజధానికి బంపబడినది.

క్రిందటి నెల 18వ తేదీ నాటి ఇంగ్లీషు పరిపాలన గాని వచ్చుచున్న "టూనఫీలు" మొయిజీమరు కేనివారమునాటి సాయంకాలము బొంబాయి చేరునని తెలియచున్నది.

క్రిందటి నెల 10వ తేదీ నాటి ఇంగ్లీషు మొయిజీమరు కపాటును పిసికొని వచ్చుచున్న "మ్యూరా" మొయిజీమరు 1వ తేదీ కేనివారమునాడు పోర్టు నెట్టను చేరను.

ఆర్థిక ప్రక్రియను సూక్ష్మ ఇండియను డెయిలీ కెల్లిగ్రాఫు కులై ఇట్లు వ్రాయుచున్నది— గాబడి పన్ను విషయమున దొరకమునాడు పన్నును తగ్గించినందులకు అందులన లాభము నొందినవారేగాక తక్కిన అంశముల చాల సంతోషించగలరు. ఎక్కువగా లాభము పన్నుల నిల్వను తగ్గించునపుడనేక మంది సభ్యులు వ్యతిరేకముగ మాటలాడు నట్లుచేసి ఈ కారణములన వారంత గట్టిబట్టుదలతో పోరాడు.

ఇండియా ఎస్సెస్మెంట్ డిప్యూటీ కమిషనరుల తులనమునాడు: మునుపటి 3వ తేదీ నవీన వార్తలలో బిశెంటువచ్చు గారు సర్వాగ్రహ ప్రమాణమున కంగీకరించుచు సంతకము చేసినది తెలిపియుంటిమి. ఈ విషయమున బిశెంటువచ్చు గారు మాట్లాడు తెలియబరచుచున్నాడు: రాల్టెట్టు బిల్లులలో చెప్పబడిన కాసనములకే తాము సర్వాగ్రహ ప్రమాణమును బూనుచున్నాము. తక్కిన కాసనములకు కాదు. తక్కిన కాసనముల విషయమున బొంబాయిలో చెప్పిన రీతి నామె ఇకరులతో నేకీభవించ నొల్లును.

కిరసనూనె కలపు:—కిరసనూనె తలంపబడుటలన పూనా వగరమందలి పేదజనులు చాల లాభ పడుచున్నారు. బజారులలో నూనె అంతయు ఖర్చయినది. ఒక్క డబ్బా చదురుగాని అధమము ఒక్క బుడ్డి చదురుగాని ఒక్కటే వున్నది. ఏదెట్లయిన ననేక డబ్బా లున్న వని తెలియుచున్నది; వారు నాటి నమ్మకన్నా రని తెలియుచున్నది. ఇందు నిజమెంతవరకే తెలియవచ్చును. సరకు నిలువ చేయబడిన దని ఖాత్రము చాల మంది నమ్ముచున్నాడు.

కీ: శ్రీ: అట్టి గారు:— మరాటీ నవల (గంధకర్తయు పూనానగర పాలకసంఘమున కొకప్పుడ ధ్యేతుడుగ నుండిన వారనగు హెచ్. ఎస్. అట్టి గారు గత సోమవారమునాడు పూనా ఆసందాశ్రయమున శిబ్బువ్యాధిలన వృత్తి నొందిరి. ఆనాడు మధ్యాహ్నము వారిని బొంబాయి నుండి పూనాకు తీసుకొనివచ్చిరి. అట్టి గారు కీ: శ్రీ: రవాడీ గోక్షేగారికి పరమ మిత్రులు. అట్టి గారు చాలకాలము దక్కనుసభకు కార్యదర్శిగా నుండిరి. రాజకీయములందు చాల పనిచేసిరి. బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ సంఘసభ్యులుగను ఎం. ఏ. పరీక్షకు చూచరాష్ట్రీభావరీ కతులుగ నుండిరి.

మదరాసు అందు సదరకామరాటా తైల్వేకం వెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు కాబడినది.)
నోటీసు. 1496

మదరాసునుండి బయటకుపోవు సరకుల రవాణా.

(1) నిండు వేగను అవసరములేని సామాను సంతను సాల్వకొటార్సు స్టేషనునుండి రవాణా చేయవలయును. రాయపురము స్టేషనునుండి రవాణా చేయబడజాలవు.

(2) నిండు వేగను కావలసిన సామానులను (సరకులను) రాయపురమునుండి రవాణా చేయవలెను.

(1) ఉప్పువాములనుండివచ్చు ఉప్పు (2) సైనిక సామాను (3) గృహలోపకరణములు (4) పెద్ద తూనికను తూచవలసిన సామానులు తప్ప తక్కిన సరకులు సాల్వకొటార్సులో అంగీకరింపబడజాలవు.

(3) సామాన్యముగ నిండు వ్యాగనులో పంపబడు కిరసనాయిల్, బియ్యము, ధాన్యము, పంచదార మున్నగునవి ఈ క్రింది వరతుల ప్రకారము సాల్వకొటార్సులో అంగీకరింపబడును.

(a) సరకులు 10 మణుగుల కంటె ఎక్కువ ఉండరాదు.

(b) ఒక్కొక్క స్టేషనుకు ఒక్కొక్కరోజున ఒక్కొక్కనినుండి 10 మణుగుల బరువు గల సామాను అంగీకరింపబడును.

శ్రీమదాంధ్ర బహండ్ర పురాణము

(పద్య కావ్యము.)

వ్యాసమహర్షి నిరంతరములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో కులభేదము లేక కలిగి? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాటో? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నది. గొప్పవారి (గంధమునై మంచి యభిప్రాయముననిచ్చియున్నాడు. తెలివిగుల ములభము. 900 పుటలు ఆయ్యత్తమ ప్రతిపాతమున్నవి. తెల 1-0-0. కచ్చులు కేటె.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

తైలి:— ములభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము 2000 పద్యములకలవు. మంచికాగితములనై అచ్చు. కాకిలో తైలు ధర 1-0-0. పోట్టుభర్తలు కేగు.

(20) జనమంచి కేపాద్రిశర్మ

కొలును మండితుడు, నెట్లనిపివత ప్రామాణ్యము. కడప

మహారాజా హెలాటలు

(1912 సం॥ లో స్థాపించబడినది.)

చెన్నపురి రాజధానిలో ముఖ్యయైన ఇండియన్ హోటలు ఇదియే. నెం. 121 అర్ మినియకా పిడి, మద్రాసు. (హైకోర్టుకు ఎదురుగా) (1102) ట్రాంలెనుకు అతిసమీపముగానున్న పట్టణపుధ్యమందున్నది. ప్రయాణికులను విద్యార్థులకు విడిసియుండుటకును భోజనోపాయములకును స్వగృహసౌఖ్యములకును తగు ఏర్పాటున్నది. మిడ్డలో గదులు ఎల్లెక్కో దీపాపానములు ఆసనాదిసౌకర్యములు యున్నవి. గాలి బాగావచ్చును. కాకాదిభోజనము పూట 1-కి రూప 0-4-0.

ప్రశస్తతమున కాకాదిభోజనము, లేక మాంసాదిభోజనము, ఫలహారములు, అనుభవముగల హిందువులవలన తయార చేయబడి హిందువు లేక యూరోపియనువర్తప్రకారం వడ్డించబడును. విద్యార్థులకు తక్కువ రేట్లు. ఈ హోటలు బర్మా, సిలన్, యూరోపు, ఇండియా, వగైరాజాతీయులందరినీ సంతోషముచేసే వచ్చియుండు ఒక అనుభవము గల నాయకుగారి మ్యానేజ్ మెంటులో యున్నది. చార్జీలు ములభముగా నుండును.

అద్భుతనివాతిణి.

ప్రొఫెసర్ కేముంగారి ఎల్లెక్కో టానిక్ వెరబుల్

ఇది బలహీనులకును నీరగులకును మందు. నిద్ర లేకుండుట, జ్వరము, తక్కువగను, మొదలగు వివిధ గా నుండుట, తనియందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సక్తుత, బలహీనుల ఆయాపము, కుక్షనష్టముపోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు గుమస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు, మొదలగు వారికి ప్రశస్తమైనమందు; బలమును గలిగించును. అశక్తతలమంది ఇందువలన బాగుపడినవారు. శీతృకుడ నేటిదినము ఒక బుడ్డిని కొని బానిసాస్త్రుల ఒకమారు పరీక్షించును.

25 మార్లల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 " " " 2-0-0

వీసము! ప రి మ శ ద్ర వ్య ము ల రా జా నవీసము!!

ఆటో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముండునట్టి ఆటోయ్య వాసనయును కలదు. ఆర్కాచార్ సారాయి మొదలగునాటి యొక్క సంబంధము బాత్రికారేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయి వైనగాని 2-8 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన తనము మధ్యలోనుంటే యెంత ముఖమయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవించురు. ఇతర వాసనలు దీనివేయుండినా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాథాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి (వాకి పంపుడు. తెల 1/2 (దాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0 } వి.వి. చార్జీ
,, 1 (దాము బుడ్డి 1-కి ,, 0-12-0 } రూ. 0-4-0
,, 1/2 అవున్నబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము.

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం 155, కామ్యూనిటీ పిడి, బొంబాయి.

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్

బహుమానముల ననేకములను గడించిన శ్రీమతి కంచనపల్లి కనకమ్మగారి గ్రంథములు.

అమృతవలి

ఆర్యభట్టమైన నకల. నవరసము లొలుకుమందును. తెల 1-4-0.

బుధచరిత్రము

ఆనందాశ్రమము డగు నీరవచక్ర మిక్కిలి మనోహరముగ రచింపబడినది. చక్కనితైలి. మంచి అచ్చు. తెల 0-8-0. చిరునామా: ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలయము, 1154 కంబుకెట్టి పిడి, మదరాసు.

ఇనుప వ్యాపారము

మా కద్ద. నీళ్లగొట్టుములు, మాస్తమాక్కు నెమెంటు కోర్తారు, ఆమెరికా గుండ్రపు కంబీలు, చట్టములు, కలాయి ముల్లకంబీలు, మేకుపీప్పాలు, బోల్టునట్లు, కుయర్ నెలింగు మొదలైన సామానులు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. తెలలకు కాగితము వ్రాయుకోరులేము.

అబ్దుల్ అలీ మహమ్మద్ అలీ కంపెనీ, (1412) 18, నెంబుదాను పిడి, మదరాసు.

మలయ చందనము

(1251) నెగరోగములకు మరకారము మందు పుచ్చుకోవచ్చునట్లు ఎవరికిని తెలియదు. తక్కువము లేదు. పిరికార్ మున్నగు కఠినచికిత్సల తరుదు. రుచ్యమైన మా మలయచందనము ఎలావు తెలుపు, కచ్చులు మా ముడు విధముల నెగరోగమును నూడుపూటలలో మున్నును. దట్టి 1-కి 2-0-0 గంధర్వసార్వసే, రాజమండ్రి.

(1498)

నోటీసు

గవర్నమెంటు హెడ్డు క్వార్టర్లు ఆసుపత్రికి కావలసిన భోజనసామగ్రి అనగా బియ్యం, ఉప్పు, కక్కు, చింతపండు వస్త్రాలు యితర సరకులు అనగా కోరాన యను గాజుగడ్డ, నబ్బుబిళ్లలు వగయిరాలు సప్లయ చేయుటకుగాను దరఖాస్తు.

1. కాకినాడ వెద్ద ఆసుపత్రికి పై సామాన్లు సప్లయచేయుటకు గాను స్టీల్ వేసిన దరఖాస్తులు 15-3-1919 సం॥ గెం 10 లలోగా గోదావరిజిల్లా మెడికల్ ఆఫీసరుగారు తీసికొందురు.

2. వైద ఉదహరించిన కాలమునకు పయిన వచ్చిన దరఖాస్తు తీసికొనబడవు.

3. దరఖాస్తు వ్రాయువద్దటి- కాకినాడ- గవర్నమెంటు హెడ్డు క్వార్టర్లు ఆసుపత్రికి కావలసిన భోజన సామగ్రి వగయిర దరఖాస్తు- కావలసిన వస్తువుల జాబితా యందుతో జతపరచడమయినది.

4. ప్రతి దరఖాస్తు రు 50-0-0 ధరావత్తు (గవర్నమెంటు ప్రామిసరీ నోటు లేక బ్యాంకి రసీదు)తో దాఖలు చేయవలెను. ధరావత్తు లేని దరఖాస్తు మంజూరు కాబడదు. నగదు తీసికోబడదు. మంజూరుకాని దరఖాస్తుదార్ల ధరావత్తు వెంటనే యిచ్చి వేయబడును- ఖాయపడిన దరఖాస్తుదారుయొక్క ధరావత్తు పూచీ ఖత్తు యివ్వడంతోనే యిచ్చి వేయబడును.

5. ఖాయపడిన దరఖాస్తుదారు- తన పెండ్లరు (దరఖాస్తు) మంజూరు అయినదనిన సమాచారం తనకు చేరిన 3 రోజులలోగా రు 200 లు జామీనుగా యిస్తూ తాను కంట్రాక్టు బ్రు జరుపు తానన సంగతులతో తన ఖర్చుతో దస్తావేజు వ్రాసియివ్వవలెను.

6. దస్తావేజు వరతులకు మీరినప్పుడల్లా పూచీకత్తుసాముమీద రు 100 రు 10 చొ॥ జల్గానా విధించబడును అదేవనిగా వరతులను మీరినప్పుడు కంట్రాక్టు రద్దుకరుస్తూ పూచీకత్తు సాము గవర్నమెంటుకు దాఖలు చేసికోవడ మవును.

7. కాంట్రాక్టు మరియొకరికి యివ్వకూడదు. కాంట్రాక్టు వరతు అయినవెంటనే పూచీకత్తు తిరిగి యిచ్చి వేయబడును.

8. ఏ విధయిన కారణముల యివ్వకనే పెండ్లరు (దరఖాస్తు) రద్దుపరచే అధికారము జిల్లా మెడికల్ ఆఫీసరుగారియందే ఉండియున్నది.

9. గవర్నమెంటు ప్రోనోటుగాని జామీను ధరావత్తుగాని 12 మాసములవరకుగాని అంతకు తక్కువకాలమునకుగాని జిల్లా మెడికల్ ఆఫీసరు గారికి యింజాబ్బు చేయ నక్కరలేదు. కాని ధరా వత్తుదారుచేరు మీదనే యుంచడమవును. ది 31 మార్చి 1890 సం॥ తేది గల నె 235కి రు గవర్నమెంటు ఆర్డరు ప్రకారం గవర్నమెంటు వారు నోట్లను రద్దుచేయుటకుగాని మార్పుటకుగాని అధికారమున్నట్లు దరఖాస్తుదారు తాను వ్రాసియిచ్చే కంట్రాక్టులోగాని మరియితర దస్తావేజులోగాని వ్రాయవలెను. అందువిషయమై పాటదారు తన దరఖాస్తుతో ఒక సర్టిఫికేట్టు (ఖదారునామా) జతపరచవలెను.

“దరఖాస్తుదారువైన నేను కాంట్రాక్టు తీసికొనుటకు తప్పిపోయిన యెడల ధరావత్తు సాము గవర్నమెంటు ప్రోనోటు అయినా లేక బ్యాంకి రకడము అయినా గవర్నమెంటులో కలుపుకోవచ్చును.”

10. కంట్రాక్టురుకు నగదు అడ్వాన్సు యివ్వబడదు.

11. మెడికల్ ఆఫీసరుగారి సంతకముతో నున్న ఉత్తరువులేక ఆయనవల్ల ప్రాతములమైన అధికారము పొందిన మరియొక జవాబుదారీ గల వారి యుత్తరువు ఉంటేనే తక్కు ఆసుపత్రికి సామాన్లు సప్లయ చేయకూడదు.

Table with 2 columns: వస్తువులు ధర పౌను 1-కి, వస్తువులు ధర పౌను 1-కి. It lists various medical supplies and their prices in pounds and pence.

U. Sitaramaswami Naidu, L. M. & S. Ag. Dist. Medical & Sanitary Officer, Cocanada.

పాత్రపు వేంకటాచల పన్నితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావధములు.

1. లక్ష్మీనిలాసరసము:—లక్ష్మీనిలాసరసము పేరు రోగులు ఈ లక్ష్మీనిలాస రసమునలన నిరోగులై యున్నారు. ఒకే యొక లక్ష్మీనిలాస రసముగల సీసా తనయొద్ద నుండేనేని పేరుకు నర్సోత్తమమైన సిద్ధావధము తోకటి తేదిన తామే సంహారముగ బల్కులను. నివర్జ్యము, మాదన వాల్మీక జ్వరములు, నువ్వు పాతము మొదలగునవి తీవ్రక గుణమును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచాం. (594)

2. క్షీనవాన తెలం:—క్షీన గడ్డను, నుండల నొప్పి పొత్తుకును మంచిమందు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇంచాం.

3. క్షేక్వాం రాసకం:—దీనిని నేనించినప్పుడుండియే మూత్రమును కట్టక (కలరా) వాంతిభేది, కీరభేది, అశీర్ణ భేదులు గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచాం.

4. బాలగుభోదయము:—బిడ్డలకు బలకార; తియ్యని మందు. మందము, నులబద్ధము, అశీర్ణ భేది, కృశీయము, కడు పుష్టియందును. ఆకలితేకుంటు మొదలగునవి గుణములు బిడ్డలు పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇంచాం.

5. లోకానుభవర కస్తూరము:—బిడ్డలకు వయస్సు ముదిరినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమ గుణ కారి. మందము, పడికేము, దగ్గు, అశీర్ణము, కీర వారం, పార్శ్వవాయపు, మలబద్ధం, జ్వరం, చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింకా వనేక రోగములను గుణము చేయును. (801)

280 మాత్రలు గల సీసా 0.4-0
కపాలా కస్తూరీ 6-కి 1-8-0
" " 12-కి 2-14-0
" " 25-కి 5-5-0

(పతి బోవ ధముతో కూడ ఆనానము తెనుగున మంపబడును. శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

లోకద

గర్భాశయ రోగినివారికి:— శ్రీలక్ష్మ గణగణ ముతుకూల బహిష్టి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మైలకాస్త గాను, తక్కువగానుపోవుట, మనుమరోగము, సంభావనీనత రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూతికానాతము, క్షేణోష్ణము, అరకాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్మవ్యాధి లను మరుద్దును.

వెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు. 1-10-0

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధ కము, అశీర్ణము, క్షేణోష్ణము, సోమరితనము, మేహ క్రమములు, గుభాసంకటములు, నిస్సక్తుక, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారింపి కరీరమునలన కాంతిని మాఖమునకు తెజస్సును యిచ్చును.

వెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

అరగ

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రు. 1-8-0
శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, ఆయుర్వేద బోవధశాల,
28, పోలిగుకమవనగ ఆఫీసురోడ్డు, ఎనుంబూరు, మద్రాస్.
221 బ్రాంచి:— 9, బందన వీధి, మద్రాసు.